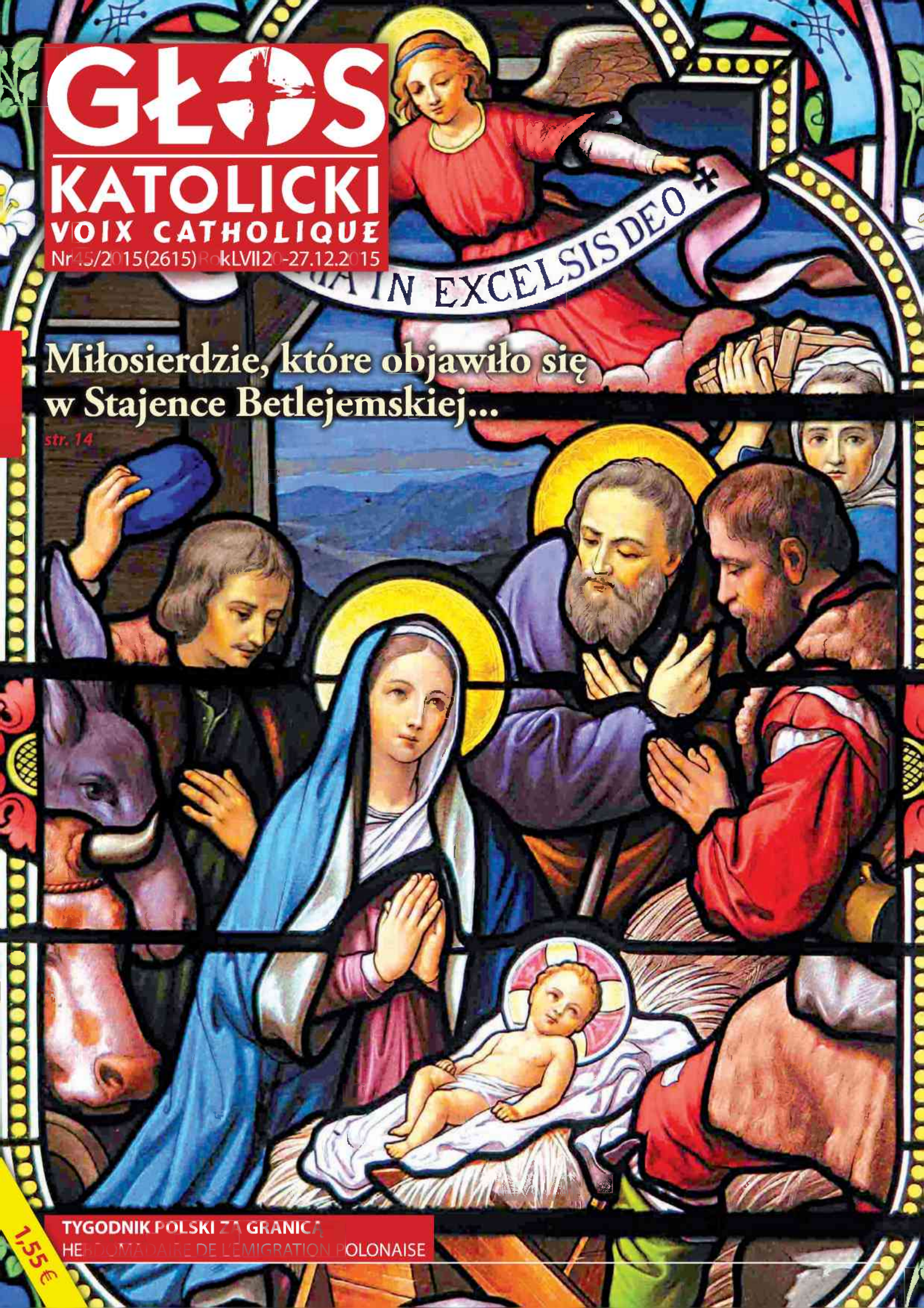

A vibrant stained glass illustration of the Nativity scene. At the top, an angel in a red robe holds a white banner with the Latin text 'IN EXCELSIS DEO'. Below, the Virgin Mary in a blue mantle kneels in prayer, her hands clasped. The infant Jesus lies in a manger, wrapped in white cloth. To the left, Joseph, a bearded man in a purple robe, looks down at the child. On the right, a man in a red robe, likely a shepherd, kneels in adoration. In the background, a donkey and an ox are visible. The entire scene is framed by colorful stained glass patterns.

GŁOS

KATOLICKI

VOIX CATHOLIQUE

Nr 45/2015 (2615) Rok LVII 20-27.12.2015

Miłosierdzie, które objawiło się w Stajence Betlejemskiej...

str. 14

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'ÉMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Złączeni więzami wiary i polskiego pochodzenia!

Życzenia Epa Wiesława Lechowicza – Delegata Konferencji Episkopatu Polski ds. Dusz pasterstwa Emigracji Polaków na Boże Narodzenie

Umiłowani Bracia i Siostry!

W imieniu własnym i biskupów Kościoła w Polsce przekazuję Wam serdeczne pozdrowienie i zapewnienie o duchowej z Wami łączności poprzez modlitwę, jaka płynie do Boga z naszych serc i świątyń. Przynależność do tego samego polskiego narodu oraz do Kościoła, który jest wspólnotą przekraczającą granice państw i kontynentów pogłębia naszą bliskość i wzajemną odpowiedzialność. W tym duchu przesyłam Wam z serca płynące życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia i zbliżającego się Nowego Roku 2016.

W okresie świątecznym we wszystkich kościołach chrześcijańskich jest odczytywany prolog Ewangelii św. Jana, w którym umiłowany uczeń Jezusa podkreśla, że przez Słowo Wcielone „wszystko się stało a bez Niego nic się nie stało co się stało” (J 1,3).

Św. Jan wskazuje na boską naturę narodzonego w Betlejem Jezusa, który będąc współistotnym Bogu Ojcu uczestniczył w Jego dziele stwórczym. Co więcej, nadal podtrzymuje świat, w tym i człowieka, w istnieniu – jak pisze autor Dziejów Apostolskich w Bogu „żyjemy, poruszamy się i jesteśmy” (Dz 17,28). Tej prawdy nie zmienia fakt, iż wielu ludzi żyje tak jakby Bóg nie istniał, a nawet stara się zachowywać jakby sami byli bogami. W ten sposób ulegają szatańskiej pokusie, która od zarania dziejów człowieka wmawia mu, że Bóg nie jest jego sprzymierzeńcem, lecz zagrożeniem.

Ponieważ życie w kontekście takiej właśnie, powszechnie i natarczywie szerzonej ideologii, dlatego tym bardziej Wam życzę głębokiej i żywej wiary w obecność i miłość Jezusa. Niech wzgląd na Jezusa kieruje Waszymi myślami i pragnieniami, postanowieniami i decyzjami, całym Waszym zachowaniem. Wszystko, czego dokonujecie niech dokonuje się w obecności Jezusa i zgodnie z Jego wolą, którą możecie odczytać na kartach Ewangelii, w nauczaniu Kościoła, a także w osobistej, modlitewnej relacji z Tym, który dla nas i dla naszego zbawienia stał się człowiekiem.

Umiłowani!

Tegoroczne święta Bożego Narodzenia przeżywamy w ogłoszonym przez papieża Franciszka Roku Miłosierdzia. W okresie świątecznym i w całym nowym roku częściej niż dotychczas kierować będziemy nasze spojrzenie na obraz Pana Jezusa miłosiernego, objawiającego się św. s. Faustynie. Przyglądając się temu obrazowi zauważamy, że Jezus ukazany jest w postawie dynamicznej, przybliżającej się do nas, idącej w naszym kierunku. W ten sposób wyraża prawdę o Bogu, który w nieskończonym swym miłosierdziu wciąż do nas przychodzi w osobie Jezusa. Otwierajcie Mu drzwi Waszych serc i umysłów! Pozwólcie, by wszedł ze swoją miłością do Waszych domów, małżeństw i rodzin!

Ostatnio dużo mówiło się o małżeństwie i rodzinie w związku z Synodem Biskupów w Rzymie. Ojcowie synodalni nie ulegli presji

zmiany nauczania Kościoła i liberalizacji dyscypliny kościelnej w ramach duszpasterstwa małżeństw i rodzin. Natomiast w większym niż dotychczas stopniu objęli zainteresowaniem i troską małżeństwa i rodziny przeżywające kryzys i prowadzące życie uniemożliwiające im sakramentalną komunie z Jezusem. Dbając o pogłębienie miłości we własnych

rodzinach, proszę, byście kierowali najpierw życzliwe spojrzenie, a następnie kroki w kierunku tych naszych braci i siostr, którzy albo przeżywają kryzys życia małżeńskiego albo żyją w związkach niesakramentalnych. Zachęcajcie jednych i drugich do zbliżenia się do Jezusa, do spotkania z Nim, bo jak wiemy i ze świadectw ewangelistów, i ze świadectw współczesnych chrześcijan Jezus potrafi na trwale uzdrowić i wyprostować człowieka oraz naprawić jego relacje z innymi. Potrafi też otworzyć oczy, tak aby mogły nawet ujrzeć Boga bliskiego niemal na wyciągnięcie ręki. Z tej bliskości rodzić się będą dobre postanowienia i czyny, w tym i zamiar zawarcia sakramentalnego małżeństwa.

Niech obraz Jezusa miłosiernego zbliżającego się do człowieka zwróci Waszą uwagę także na naszych rodaków nie radzących sobie w warunkach emigracyjnych, mówiąc językiem papieża Franciszka, żyjących na peryferiach. Dla nich Boże Narodzenie będzie się kojarzyć nie tyle z dniem 25 grudnia, co z każdym dniem, w którym doświadczą pomocy, a obraz Jezusa miłosiernego przybierze rysy twarzy tych, którzy okazali im miłość. To kolejne wyzwanie ściśle związane z Rokiem Miłosierdzia, stojące przed pojedynczymi osobami, jak i naszymi polonijnymi wspólnotami.

Te wszystkie wysiłki, zachęty i inicjatywy, zaowocują ulgą i wyzwoleniem, pokojem i radością, jeśli podyktowane i poparte będą wiarą w obecność Jezusa miłosiernego w naszym życiu. Bez wiary bowiem trudno człowiekowi zrozumieć konieczność zmian i nawrócenia, tym bardziej jeśli wymagają zaparcia się siebie, poświęcenia, czy rezygnacji z dotychczasowej formy życia. Okazją do pogłębienia naszej wiary będzie przeżywana w przyszłym roku 1050. rocznica chrztu Polski. Główne uroczystości odbędą się w dniach od 14 do 16 kwietnia w Poznaniu i Gnieźnie.

XI wieków temu nasi przodkowie przyjęli wiarę chrześcijańską od innych narodów. Dzisiaj Polska uchodzi za kraj najbardziej chrześcijański w Europie. Dlatego ostatni papieże – św. Jan Paweł II, Benedykt XVI, Franciszek – wiązali duże nadzieje z Polakami, że świadectwem życia ożywią wiarę w krajach obecnie przeżywających kryzys.

ciąg dalszy na str. 6

Telegram z nadzieją

Wszędzie gwar, po'piech, świąteczne uniesienie. Zapada zmierzch wigilijny. Pachnie kan p, dwa grzyby w barszczu i parę, przysłanych z Mał polski, żdziebel siana pod białym obrusem. Ci nakrywają stół, pamiętając o dodatku ym talerzu ala ni przewidzianego, acz oczekiwanego dziś szczególnie serdecznie gościa, tamci ubierają choinkę, z drabinki zawieszając na czubku gwiazdę; jeszcze inni szykują Ewangeliarz i próbnie ocpalają świecę; nie podał czeka już cplatek... na życzenia, i na prastarą paterkę - przywiezioną z domu rodzinnego, co go to już nie ma, a żal; chociaż przecież nieomal słyszę jeszcze teraz koledę graną tam na forte pianie przed laty a potężnie - Bóg się rodzi. Tymczasem... póki nie wezwą mnie znowu - do czynienia swych powinności, tj. rodziny, przyciągnęłam sobie cichaczem w fotelu przy pańskim oknie mój gość poddusza, w białej koszuli od święta i przyglądam się oczami duszy całemu temu światu wokół, i we mnie, z nostalgią przyprószoną żdziebko śniegiem przemijania i nadzieją mimo to wielką, transcendentną. Potrzebna mi, co roku, o tej samej porze tej Cichy nocy, ta chwila na aucie, by ciągnąć się na moment ku przednim, świątecznym Bożym Narodzeniom - od zarania, by nabrać dystansu do bladości tego świata w półczesnego, mizernego - jak Stajenka licha, przy której jednak już za chwilę zapieiwamy, podczas Pasterki... Podnieś rękę, Boże Dziecię! Błogosław Cjczyznę miłą! W dobrych radach, w dobrym łycie w pierj jej siłę swą siłą, dom nasz i mój etność całą i wszystkie wioski z miastami! A Słowo ciałem się stało i mieszkało między nami....". Powraca nadzieja, czego i Wam życzę! PO.

-RÓŻNE SIĘ ROZCHODZĄ WIADOMOŚCI. PODOBNO BYŁY PREZYDENT SIĘ NAWRÓCIĆ I WYSTOSOWAĆ LIST DO ANIOŁKA, ŻE CHCE POD CHOINKĘ DOSTAĆ GWIAZDĘ MINISTRA MAGIEREWICZA...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Idziemy do narodzonego Jezusa – str. 4
- | Być Emmanuelem - Bogiem z nami – str. 6
- | A może naszym przeznaczeniem jest wielkość? – str. 8
- | La magie de Noël – str. 11
- | Luiza Vigée-Lebrun – str. 12

Pokój i miłosierdzie

Słowo na Boże Narodzenie Rektora PMK we Francji
Ks. Bogusław Brzysia

Drodzy Rodacy i czytelnicy,

Pokój i miłosierdzie, te dwa słowa będą nam towarzyszyć, kiedy, jak co roku w Święta Narodzenia Pańskiego przyjdziemy, żeby pokłonić się Nowonarodzonemu i wrócić, jak pasterze „wielbiąc i wystawiając Boga za wszystko”, co usłyszymy i zobaczymy (Łk 2,20).

Pokój, o którym Aniołowie śpiewali w Betlejem, że przychodzi do ludzi, w których Bóg ma upodobanie, zawiera w sobie o wiele większą moc, niż terror i ślepa nienawiść, których świadkami byliśmy w czasie niedawnych tragicznych wydarzeń, jakie rozegrały się w Paryżu 13 listopada. Budowanie tego Królestwa pokoju na ziemi zaczyna się od decyzji bezwarunkowego wyrzeczenia się wszelkiej przemocy w naszych relacjach z innymi i zdecydowanej woli kształtowania w sobie postawy ewangelicznej łagodności na wzór Chrystusa. Bezbronność Dzieciątka Jezus

narodzonego w Betlejem i łagodna miłość bijąca z obrazu Najświętszej Rodziny powinny być dla nas źródłem siły do podjęcia zadania odwzorowania w naszych rodzinach i środowiskach tej samej postawy.

Święty Jubileusz Miłosierdzia, który papież Franciszek zadał całemu Kościołowi od 8 grudnia 2015 do 20 listopada 2016, jako czas nawrócenia i szczególnej łaski wpisuje się również w to samo wielkie dzieło budowania na ziemi Królestwa pokoju, sprawiedliwości i miłości. Miłosierdzie jest najwyższym i najdoskonalszym przejawem postawy ewangelicznej miłości i łagodności. Jest czymś więcej niż naturalną wrażliwością na potrzeby bliźnich i wykracza poza ramy postawy, która wyrzeka się przemocy czy chęci odwetu za doznaną krzywdę. Jedno ze słów greckich, którego Biblia używa na określenie tajemnicy Miłosierdzia Bożego, odnosi się do obrazu „wnętrznosci”, które dla ludzi tamtej kultury były siedzibą wszelkich uczuć, a szczególnie uczucia dobroci i bezwarunkowej życzliwości. Taką życzliwą i bezwarunkową miłością kocha nas Bóg i do takiej samej postawy jesteśmy wezwani wobec tych, którzy wyrządzają nam krzywdę. Ewangelia św. Łukasza ujmuje tę prawdę w słowach: „Bądźcie miłosierni, jak Ojciec wasz jest miłosierny” (Łk 6, 36).

Jednym ze znaków nawrócenia w Roku Świętym jest Brama Miłosierdzia. W bulli na Rok Jubileuszowy Ojciec święty pisze: „W kolejną niedzielę, tj. III Niedzielę Adwentu, otworzone zostaną Drzwi Święte w Katedrze Rzymu, w Bazylice św. Jana na Lateranie, a następnie w Bazylikach Papieskich. Postanawiam również, aby w tę właśnie niedzielę w każdym Kościele lokalnym, w Katedrze, która jest Kościołem-Matką dla wszystkich wiernych, bądź też w Konkatedrach lub też w innych kościołach o szczególnym znaczeniu, została otworzona na cały rok taka sama Brama Miłosierdzia. Według decyzji Biskupa Ordynariusza, taka Brama będzie mogła być otworzona również w sanktuariach, miejscach nawiedzanych przez wielu pielgrzymów, którzy właśnie tam bardzo często doświadczają w sercu łaski i znajdują drogę do nawrócenia.

ciąg dalszy na str. 7

LITURGIA SŁOWA

IV Niedziela Adwentu Rok C

PIERWSZE CZYTANIE

Mi 5,1-4a

Czytanie z Księgi proroka Micheasza

To mówi Pan: A ty, Betlejem Efrata, najmniejsze jesteś wśród plemion judzkich. Z ciebie wyjdzie Ten, który będzie władał w Izraelu, a pochodzenie Jego od początku, od dni wieczności. Przeto Pan wyda ich aż do czasu, kiedy porodzi, mająca porodzić. Wtedy reszta braci Jego

powróci do synów Izraela. I powstanie, i będzie ich pasterzem mocą Pana, przez majestat imienia Boga swego. Będą żyli bezpiecznie, bo Jego władza rozciągnie się aż do krańców ziemi. A On będzie pokojem.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Odnów nas, Boże, i daj nam zbawienie.

DRUGIE CZYTANIE

Hbr 10,5-10

Czytanie z Listu do Hebrajczyków

Bracia: Chrystus przychodząc na świat mówi: „Ofiary ani daru nie chciałeś, aleś Mi utworzył ciało; całopalenia i ofiary za grzech nie

Zaufajmy Słowu, które staje się Ciałem

ks. dr Krzysztof Podstawka

Ostatnia niedziela Adwentu na pełnia nasze serca radością nie tylko z powodu bezpośredniej bliskości Narodzin Me. jasza, ale także, a może przede wszystkim dlatego, że dokonał się ono w realiach tak bliskich każdemu człowiekowi.

Nie sposób przecież nie pomyśleć z wdzięcznością o scenariuszu, jaki wybrał Bóg, by wejść w historię człowieka właśnie jako Człowiek, „podobny do nas we wszystkim oprócz grzechu” (Hbr 4, 15). Z wdzięcznością zatem powtarzam dziś za Psalmistą „Ty utkałeś mnie w tonie mej matki. Dziękuję Ci, żeś mnie tak cudownie stworzył” (Ps 139).

Głęboko porusza mnie ten obraz Boga Ojca, „tkacza”, który z czułością i pietyzmem pochyla się nad swoim stworzeniem. On „zrodził” je w swym nieskończonym umyśle, a teraz nadaje mu ostateczny kształt, który objawi się światu w chwili narodzin jako

swoiste „arcydzieło” Bożego zamysłu. Tkać – oznacza poświęcić czas i trud, niejako wplatać siebie w dzieło, które ma powstać. Tak właśnie działa Bóg. Każdy z nas został przez Niego pomyślany i utkany. Wydaje mi się, że Bóg nie wyobrażał sobie tego świata bez kogokolwiek z nas. Gdyby bowiem taki świat sobie wyobrażał, to by nas tu nie było. Tymczasem, dla siebie samemu tylko znanych powodów powołał nas do istnienia. Powodem tym niewątpliwie jest miłość, czyli On sam, Bóg, który jest Miłością. Niestety, wydaje mi się, że współczesny świat, a raczej wielu ludzi, nie chce (może nie potrafi) w taki właśnie sposób spojrzeć na swoje życie. Nie chce

tak spojrzeć na życie innych ludzi, na życie w ogóle. Tymczasem papież Franciszek zachęca, by każdy człowiek „zgodnie ze swą rolą i w swym otoczeniu czuł się wezwany do tego, by kochać życie i służyć mu, by je przyjmować, szanować i krzewić, zwłaszcza kiedy jest kruche i potrzebuje troski oraz opieki, od łona matki aż do jego końca na tej ziemi” (Anioł Pański, 2.2.2014). Zadanie to domaga się pilnego podjęcia w czasach, w których żyjemy, jeśli chcemy by świat który tworzymy był prawdziwie ludzkim światem, światem godnym człowieka i dla człowieka. Nikomu nie wolno uchylać się od podjęcia działań zmierzających do aktywnego włączenia się

LITURGIA SŁOWA

Uroczystość Narodzenia Pańskiego

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 9,1-3.5-6

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Naród kroczący w ciemnościach ujrzał światłość wielką; nad mieszkańcami kraju mroków zabłyśnięcie światła. Pomnożyłeś radość, zwiększyłeś wesele. Rozradowali się przed Tobą, jak się radują we żniwa, jak się weselą przy podziale łupu. Bo złamałeś jego ciężkie jarzmo i drażkę na jego ramieniu, pręt jego ciemnicy jak w dniu porażki Madianitów. Albowiem Dziecię nam się narodziło, Syn został nam dany, na Jego barkach spoczęła władza. Nazwano

Go imieniem: Przedziwny Doradca, Bóg Mocny, Odwieczny Ojciec, Książę Pokoju. Wielkie będzie Jego panowanie w pokoju bez granic na tronie Dawida i nad Jego królestwem, które On utwierdzi i umocni prawem i sprawiedliwością, odtąd i na wieki. Zazdrosna miłość Pana Zastępów tego dokona.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Dziś się narodził Chrystus Pan, Zbawiciel.

EWANGELIA

Łk 2,1-14

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

W owym czasie wyszło rozporządzenie Cezara Augusta, żeby przeprowadzić spis ludności w całym państwie. Pierwszy ten spis odbył się wówczas, gdy wielkorządcą Syrii był Kwiryniusz.

Idziemy do narodzonego Jezusa

ks. prof. Tadeusz Guz

Jeszcze słyszymy echo wołania Boga, poszukiującego zagubionego i ukłytęgo w gąszczach grzechu i niemocy Adama rajskego; Adama tracącego raj tylko, dlatego, że skorzystał ze śmiercionośnej rady i padłego anioła światłości, która niczym jad żm. jowu przyniosła śmierć przyjaźni Adama z Bogiem; Adama zbierającego żniwo kł. jących jego ciało ostów i cierni, zamiast zbierania prze. pięknych sn. pów r. jski, j pszenicy; Adama pracującego w pocie czoła, zamiast kontem. płowania cudu harmonii stworzenia, które niczym n. jdoskonalsza syn fonia tworzyła przestrzeń aktywności r. jskich; Adama ulegającego chorobom, zamiast uciekającego z r. jskiego zdrowia oraz Adama umierającego w swoim cielesie i st. jącym się n. j. pierw. prochem ziemi, zamiast w cielesie r. jskim, przekroczyć, dost. jnie, próg nadziei, (św. Jan Paweł II) i stać się z mieszkańca r. ju mieszkańcem ostatecznego Królestwa Niebios, Domu Cjca i r. ju wiecznego.

To echo rozbrzmiewało raz po raz w fascynującej historii zbawienia aż oto z tamtego wieloepokowego wotania Bożego dokonuje się cud nad cudy, przyjście Boga w ludzkiej postaci Dziecięcia w „pełni

czasów... Bóg prześciga się w miłowaniu człowieka. W raju Bóg pozostawał Bogiem a człowiek człowiekiem, a oto „nowy Adam... Dziecię z Betlejem, jako prawdziwy Syn Boga Ojca, staje się prawdziwym Człowie-

podobaty się Tobie. Wtedy rzekłem: Oto idę. W zwoju księgi napisano o Mnie, abym spełniał wolę Twoją, Boże". Wyżej powiedział: „Ofiar, darów, całopaleń i ofiar za grzechy nie chciałeś i nie podobaty się Tobie”, choć składa się je na podstawie Prawa. Następnie powiedział: „Oto idę, abym spełniał wolę Twoją”. Usuwa jedną ofiarę, aby ustanowić inną. Na mocy tej woli uświęceni jesteśmy przez ofiarę ciała Jezusa Chrystusa raz na zawsze.

EWANGELIA

Łk 1,39-45

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

W tym czasie Maryja wybrała się i poszła z pośpiechem w

góry do pewnego miasta w pokoleniu Judy. Weszła do domu Zachariasza i pozdrowiła Elżbietę. Gdy Elżbieta usłyszała pozdrowienie Maryi, poruszyło się dzieciątko w jej łonie, a Duch Święty napętnił Elżbietę. Wydała ona okrzyk i powiedziała: „Błogostawiona jesteś między niewiastami i błogostawiony jest owoc Twojego łona. A skądże mi to, że Matka mego Pana przychodzi do mnie? Oto, skoro głos Twoego pozdrowienia zabrzmiał w moich uszach, poruszyło się z radości dzieciątko w łonie moim. Błogostawiona jesteś, któraś uwierzyła, że spełnią się słowa powiedziane Ci od Pana”.

w dzieło ochrony życia od poczęcia aż do śmierci, nawet gdyby wymagało to jakiejś formy ofiary. Nie wolno rozrywać tego, co utkał Bóg, nie wolno niszczyć dzieła, z którym utożsamiał się jego Twórca.

W tym duchu spoglądam na obraz z dzisiejszej Ewangelii. Scena nawiedzenia przez Maryję św. Elżbietę jest nie tylko obrazem ukazującym Matkę Zbawiciela jako Miłosierną Nazaretankę śpieszącą z pomocą swojej krewnej. Wymowa tej sceny jest o wiele głębsza. Dźwięk wypowiedzianych słów pozdrowienia padających z ust błogostawionych Kobiet „porusza z radości” noszone pod ich sercami poczęte życie. Jak wielką siłę ma słowo błogostawieństwa! Gdybyśmy potrafili darzyć takim słowem siebie nawzajem, gdybyśmy chcieli kierować je pod adresem każdej kobiety, o której mówi papież, że jest „darem, zacznym,

niosącym orędzie Jezusa” (por. Anioł Pański, 2.02.2014) z pewnością, jak ufam, nie dopuścilibyśmy do tak wielu dramatów kończących się tragedią przerwane, choć jeszcze nienarodzonego życia.

Przed nami ostatnie chwile Adwentu. Coraz częściej myślimy o rodzinnych spotkaniach przy wigilijnym stole. Zachowując polską tradycję zostawimy jedno wolne miejsce i nakrycie. Niech przypomina nam ono o tych, którzy w samotności i opuszczeniu zmagają się z dramatem życiowych dylematów. Jak Maryja, która uwierzywszy w Boże Słowo i przyjąwszy je całym swym istnieniem wchodzi w przestrzeń Miłości, tak i my zaufajmy Słowu, które staje się Ciałem. Niech i nasza wiara rodzi Miłość, która zbawia świat, której tak bardzo potrzebuje współczesność, a której zwiastunem jest każde poczęte życie poruszające się z radości

w łonie swojej matki, niecierpliwie by ukazać się światu jako utkany przez Boga obraz, Jego podobieństwo.

Wybierali się, więc wszyscy, aby się dać zapisać, każdy do swego miasta. Udał się także Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do Judei, do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu i rodu Dawida, żeby się dać zapisać z poślubioną sobie Maryją,

która była brzemienna. Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinięta Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie. W tej samej okolicy przebywali w polu pastwiska i trzymali straż nocną nad swoim stadem. Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwata Pańska zewsząd ich oświeciła, tak, że bardzo się przestraszyli. Lecz anioł rzekł do nich: „Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu; dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz Pan. A to będzie znakiem dla was: Najdziecie Niemowlę, owinięte w pieluszki i leżące w żłobie”. I nagle przytoczyło się do anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły Boga słowami: „Chwata Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom, w których ma upodobanie”.

kiem z Niepokalanej Matki Najświętszej Maryi. Strategia diabła ponosi całkowitą klęskę, bowiem sądził on, że kochający Bóg porzuci zranionego człowieka i wystawi go na licytację piekielną, a oto dzieje się coś zupełnie przeciwnego. Miłosierna Miłość Boga staje się tak pokorną, że zdumiewa i całkowicie paraliżuje pychę piekielną, przychodzi w najbardziej bezbronnej postaci Dzieciątka, by tylko przynieść człowiekowi najświętszy skarb zbawienia. Narodzie naszej Ojczyzny Polski w Paryżu, Francji i żyjący na całym okręgu ziemskim ocal swoją wiarę świętą katolicką względnie uwierz na nowo w Boga-Człowieka i nie pozwól sobie w swoim wielkim katolickim rozumie przez nikogo i przez nic pozbawić

tego najcenniejszego ze skarbów. Zbawienie jest darem łaski tego Miłosiernego Boga, a nie przedmiotem licytacji finansowej. Na zbawienie, tak też jak i na stworzenie naszego życia, nie ma żadnej ceny i dlatego, jeżeli staniesz w swoim miejscu pracy i nauki, miejscu zdrowia i cierpienia, miejscu gospodarowania i wypoczynku przed zasadniczym pytaniem pójścia za Chrystusem lub odejścia od Niego, to wyzwól wszystkie swoje siły ducha i życia, byś nawet za cenę utraty pracy, środków do życia ziemskiego, wszelkich honorów i czci ziemskiej pozostał wierny temu wielkiemu i wszechmocnemu Bogu. On – najpóźniej w wieczności, która jest tuż, tuż obok czasu, ba wieczność jest najbliższą sąsiadką czasu i naj-

bliższą sąsiadką tego wszechświata, zabezpieczy twoje środki istnienia na wieki, On Ci daruje życie wieczne, wieczny honor i wieczną cześć.

Nie myślimy, Umiłowani Czytelnicy Głosu Katolickiego, że siła diabła znikają, gdy zmieniają się ustroje polityczne i gospodarcze, o nie, to byłoby strasznie naiwnym myśleniem lub nawet dowodem na jego całkowity brak. Zmaganie o wieczność trwa, zmaganie o Boga trwa aż do ostatniej godziny dziejów tego świata. To zmaganie nikomu nie jest zaoszczędzone, o wieczność w Domu Boga zmagają się biskup i kapłan, uczony i robotnik, dziennikarz i nauczyciel, młody i starszy, chory i zdrowy i to zawsze i wszędzie.

ciąg dalszy na str. 6

Być Emmanuelem - Bogiem z nami

ks. prał. dr Wiesław Galant

W jedną z polskich piosenek religijnych natręfiamy na słowa – gdyby Bóg nie kochał nas, świat by jeszcze dziś nie istniał...

Tak naprawdę fakt, że na naszej planecie powstało życie, że my istniejemy, to jest niezwykły cud.

Stwierdzenie to jest nie tylko pobożnym sloganem, ale faktem, jaki wypływa z najnowszych wyników badań naukowych. W duchu katolickiej wiary trzeba nam powiedzieć, że życie na ziemi i nasze istnienie jest przejawem miłości Boga, który radość znajduje w stwarzaniu i w powoływaniu do istnienia tego, co dobre, a w przypadku człowieka – tego, co bardzo dobre (por. Rdz 1, 1 – 31). Advent to czas odkrywania miłości Bożej w sobie i w otaczającym nas świecie. To czas przygotowania na spotkanie z Miłością Bożą w tajemnicy zbliżających się świąt. Tę tajemnicę rozświetlają przed nami najpiękniejsze słowa zapisane na kartach Ewangelii: „Tak Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy nie zginął, ale miał życie wieczne. Albowiem Bóg nie posłał swego Syna na świat, aby świat potępił, ale żeby świat został przez Niego zbawiony” (por. J. 3, 16 – 17).

Czy zastanawiałeś się kiedyś dlaczego człowiek jest tak wyczułony na słowo miłość i dlaczego nie chce się pogodzić z tym, aby to słowo było tylko pustym brzmieniem, zlepkiem liter czy głosek zamienionych w dźwięk mowy? Chcemy raczej doświadczać miłości,

jako czegoś, co się dzieje, co nas angażuje i w czym uczestniczymy. Dzieje się tak, dlatego, że zostaliśmy stworzeni na obraz i podobieństwo Boga, który jest Miłością. Jesteśmy podobni do Boga poprzez to, że chcemy być kochani i potrafimy kochać. To, czego doświadczamy w doczesności, nawet, jeśli wiąże się z ogromnym uczuciem, nigdy nie jest w stanie zaspokoić naszych oczekiwań i pragnień. To jest jeszcze jeden dowód podobieństwa do naszego Ojca, od którego wyszliśmy i do którego zdążamy. A On jest Miłością, jej źródłem i celem naszego powołania. Zostaliśmy „stworzeni do przyjęcia i dawania miłości” (por. papież Benedykt XVI spotkanie z młodzieżą, Londyn wrzesień 2010). Stąd każdy z nas chciałby, żeby miłość doświadczana przez nas była największa i najwspanialsza. Co jest więc największą i najwspanialszą miłością? Jaka jest jej miara? I jak ją oceniać? Z pomocą w odpowiedzi na te pytania przychodzi nam Ewangelia, bo o mierze miłości mówi nam sam Pan Jezus. A mówi On w ten oto sposób: Nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich (por. J. 15,13). Tu właśnie Jezus pokazuje nam najgłębsze znaczenie słowa miłość. Bo poznajemy z tych słów, że prawdziwa autentyczna miłość, to oddanie siebie aż do końca. Taką

Idziemy do narodzonego Jezusa

ciąg dalszy ze str. 5

Wszyscy jesteśmy obecnie na poligonie tych zmagani o wieczność i zwyciężamy tylko i wyłącznie w mocy Chrystusa z Nazaretu, otwierającego nam bramy Raju niebiańskiego.

Zobaczmy, kto przychodzi do Nowonarodzonego Jezusa i kto trwa przy Zbawicielu?

Ludzie czysti na duszy i ciele jak Niepokalana Matka Maryja. Czystość poszukuje pełni życia i szczęścia, a nie wiecznej mordercy, co czeka ludzi tamiących moralny porządek istnienia. Mój przyjaciel, hiszpański filozof, napisał mi w jednym z ostatnich listów ciekawe słowa o Polsce: „Wasz Naród, jest „cudowny”, bowiem „czci Maryję, Matkę Chrystusa”.

Przy Jezusie jest św. Józef, jako reprezentant ludzi sprawiedliwych. Każdy, zatem człowiek dążący do sprawiedliwości zbliża się do Boga, jako odwiecznej sprawiedliwości i odnajduje Go, jako Najwyższego Prawo-

dawcę, na którym powinno być oparte prawo wszystkich Narodów i Państwa świata.

Do stajenki betlejemskiej przybieżeli pasterze, ludzie prości, ale niezwykle oddani poznanej Prawdzie, która nie oczekuje od nas w pierwszym rzędzie jakiejś wielkiej wiedzy, lecz oczekuje adoracji i świętej wierności.

U stóp żłóbeczka Jezusa przyklękają święci mędrcy ze Wschodu: Kacper, Melchior i Baltazar, niezwykle pasjonujący się nauką i mądrością, do których głębi przyprowadza ich gwiazda betlejemka. Symbolicznymi darami oddają hołd prawdziwemu Królowi wszechświata, jako Boskiemu Źródłu wszelkiej władzy, prawdziwemu Bogu i prawdziwemu Zbawicielowi. Ich rozum poszukujący pełni Prawdy jest tak doskonały, że nie zamierza, jak całe rzesze ideologów tego świata i tzw. nauki światowej, wyprodukować innego boga, innego władcę, innego zbawcę oraz wyprodukować, tzn., sklonować innego człowieka, niż stworzonego na „obraz i podobieństwo” samego

Stwórcy Boga, lecz poświęcają się całkowicie, jako uczeni i królowie na służbę temu Synowi Ojca w Niebie i zawierają Jemu swoją władzę ludzką, otrzymaną przecież od Boga, wiecznego Władcy wszechświata.

Później przyjdą do Jezusa z Nazaretu apostołowie, by codziennie na nowo słuchać i zrozumieć Jego Dobrą Nowinę o zbawieniu oraz zdobyć moc do zaświadczenia o niej aż po śmierć apostolską; chorzy, by odzyskać zdrowie; samotni, by odzyskać nadzieję wspólnoty i przyjaźni; żołnierze, by uzyskać uzdrowienie córeczki; matka zmarłego młodzieńca lub świątobliwe siostry Łazarza opłakujące śmierć bliskich i błagają o ich zmartwychwstanie; uczony Nikodem, członek Wysokiej Rady, by w ukryciu rozwiać swoje wątpliwości i przekonać się o Mesjaszu; zatroskani nowożeńcy z Kany Galilejskiej o ratunek w potrzebie; opętani, by uzyskać uwolnienie od szatana; dobry tótr błagający w ostatnim oka mgnienu jego ziemskiego życia o pomoc Zbawiciela.

Złączeni więzami wiary i polskiego pochodzenia!

ciąg dalszy ze str. 2

Wspomnienie chrztu Polski i dziedzictwa chrześcijańskiego naszego narodu niech zatem stanie się okazją dla Was, kochani Rodacy, by podjąć konkretne decyzje służące pogłębieniu własnej wiary i świadczeniu o niej. Być może trzeba będzie zrewidować dotychczasowy styl życia i powrócić do Jezusa obecnego we wspólnocie Kościoła?! Bądźcie wierni przyrzeczeniom chrzcielnym, co bez wątplenia przysłuży się dobrze zarówno Wam, jak i Waszym rodzinom. Świętując rocznicę chrztu Polski, życzymy też jak najlepiej naszej wspólnej Matce, Ojczyźnie, by wolna od nieszczęść i zamętu, rozwijała się w pomyślności i solidarności, wierna chrześcijańskiemu dziedzictwu.

Kochani Rodacy!

Świętując Boże Narodzenie w Roku Miłosierdzia, życzę Wam, by promienie płynące z gorejącego ogniska miłości, jakim jest

serce Jezusa, ogarnęły Was i Waszych bliskich, i zapaliły w Was wielki płomień wiary i miłości!

Niech Jezus miłosierny, którego narodził w tych dniach obchodzimy błogostawie także Waszym codziennym poczynaniom zmierzającym do poprawy sytuacji bytowej. Niech chroni Was od nieszczęść i pomnaża wszystko, co pozwoli Wam na życie w pokoju.

Przy tej pięknej okazji, jaką są święta Bożego Narodzenia składam gorące podziękowanie wszystkim duchownym, siostram zakonnym i osobom świeckim, dzięki którym Polacy żyjący na całym świecie mogą na co dzień doświadczać obecności rodzającego się w Kościele Jezusa! Niech Dziecię Jezus umacnia Was w Waszej oddanej służbie, która jest niczym innym jak postugą Jezusowi obecnemu w drugim człowieku.

Radosnych świąt Bożego Narodzenia oraz naznaczonego Bożym miłosierdziem Nowego Roku!

Z modlitwą i pasterskim błogostawieństwem
bp Wiesław Lechowicz

właśnie miłość okazał Bóg Ojciec, gdy swojego umiłowanego Syna posłał na świat, aby On ofiarował sam siebie za nasze grzechy. Tę miłość swoim życiem na ziemi pokazał nam Jezus. On ukochał nas tak bardzo, że narodził się w Betlejem, aby być Emmanuelem – Bogiem z nami, a potem umarł na krzyżu, aby nas zbawić. To jest właśnie istota miłości, czyli ofiarowanie siebie. Miłość jest wtedy, kiedy oddaję siebie Bogu, drugiej osobie, drugiemu człowiekowi, nawet, jeśli oznacza to dla mnie ofiarę, jakiś konkretny wysiłek i trud, a nawet cierpienie. W takiej optyce nie trudno zauważyć, że największym symbolem miłości wcale nie jest wymalowane serduszko czy betlejemski żłóbek, jakie mogłoby nam się kojarzyć z nastrojem świąt Bożego Narodzenia, ale... krzyż. Choć rok liturgiczny rządzi się swoimi prawami, bo chce nas krok po kroku prowadzić przez wydarzenia zbawcze, to jednak trzeba nam za każdym razem, nawet wtedy, gdy koncentrujemy się na jednym fragmencie tajemnicy zbawienia, widzieć zawsze jej całość. Takie rozumienie Miłości, która jest z Boga, przychodzi do nas w małej bezbronnej Dziecinie, naucza nas w dorosłym mężczyźnie – Jezusie Chrystusie i umiera w Nim oraz zmartwychwstaje daje nam już właściwy klucz do osiągnięcia szczęścia i spełnienia – bez względu na to, w jakim stanie żyjemy. Bóg nas ukochał bez granic. Dlatego nas stworzył, dla nas uniżył się, stając się jednym z nas i w ten sposób zbawiając nas. Od nas oczekuje tylko jednego, abyśmy tę Bożą miłość przyjęli i na nią starali się odpowiadać naszym

życiem. „(...) Bo nadszedł czas i Dziecię się zrodziło. A razem z Nim maleńka przyszła Miłość. (...) Porzućmy zło przestańmy złem się bawić. I czystą tzą spróbujmy serce zbawić. (...) Maleńka Miłość zbawi świat” (por. Eleni kolęda Maleńka Miłość). □

Do Jezusa przyszli jednak także i tacy jak Judasz, by zdradzić Boga; rodacy z Nazaretu, by po nieudanym zamachu na Jego życie wypędzić Go ze wspólnej ojczyzny; faryzeusze znający wprawdzie niekiedy cały Stary Testament na pamięć, a pomimo to nienawidzący Prawdy Bożej, a poprzez to tak dalece zaślepieni, że dla nich racją stanu jest uwolnienie mordercy Barabasa a tym samym absolutnie bezpodstawne skazanie na śmierć krzyżową niewinnego Boga-Człowieka oraz płacący jeszcze pieniędzmi za wydanie Mesjasza i za rozgłaszenie kłamstw przeciwko cudowi Zmartwychwstania; tacy żołnierze rzymscy, którzy zabierają Jezusowi cierpiącemu nawet jego szatę i ze wściekłością przybijają Ciało Jęsa do Krzyża; zły łotr, który jeszcze ostatnim tchnieniem życia obraża Zbawiciela.

Dzisiaj i jutro stawia sobie każdy z nas to samo pytanie, po co przyszedłem do Jezusa? Dziecię Jezus pyta każdego osobiście w tę dzisiejszą świętą Noc Bożego Narodzenia

o cel naszego przybycia. Od odpowiedzi na to pytanie zależy nasza ziemskość i wieczność, nasze szczęście, sens życia i cierpienia, zwycięstwo na wieki, nasz honor wieczny i błogostawieństwo Boga. Od tego zależy cały kształt naszego ziemskiego i wiecznego bytowania.

Życzę Wam wszystkim, Umilowanym Czytelnikom Głosu Katolickiego oraz całej Polsce w Francji i na całym świecie, aby Wasza odpowiedź nawiązała do odpowiedzi Maryi i Józefa, świętych pasterzy i mędrców, wiernych apostołów i przyjaciół Jezusa, świętych męczenników i wyznawców, do cudnej wiary naszych Praojców w Ojczyźnie i poza jej granicami, którzy na różnych etapach naszych narodowych i ojczyźnianych dziejów zawsze pozostawali wierni Chrystusowi; Jego Ewangelii św., Jego Krzyżowi i Jego Kościołowi św. i nigdy nie sprzedali tego najcenniejszego skarbu za cenę 30 śmiertelnych srebrników. Cieszc się i radujcie Chrystusem, dzielcie się wiarą i żyjcie wg

niej, bądźcie chrześcijanami, ale nie tylko chrześcijanami słowa, lecz także chrześcijanami czynu, który jest dowodem waszej osobistej wiary, bo dopiero wtedy jesteście prawdziwie święci i błogostawieni, jak uczy Pismo św. Wybaczajcie sobie nawzajem błędy i grzechy, abyście doznali wybaczenia Chrystusa Miłosierdnego. Dobre zdrowie duszy i ciała niech Wam stale towarzyszy, aby nasz Naród i Ojczyzna Polska mogły być w rzeczy samej prawdziwie chrześcijańskie i Boże oraz by mogły z nadzieją oczekiwać spełnienia się naszych marzeń o wiecznej Polsce w Królestwie Niebieskim nie tylko w nadchodzącym roku, jako Roku Jubileuszu 1050 rocznicy przyjęcia przez Mieszka I chrztu św., ale również we wszystkich pokoleniach naszego katolickiego Narodu aż do Dnia Ostatecznego. Błogostawionych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia a także najcenniejszych Łask Bożych w Nowym Roku Pańskim 2016. □

ks. prof. Tadeusz Guz

Pokój i miłosierdzie

ciąg dalszy ze str. 3

Każdy zatem Kościół lokalny będzie bezpośrednio zaangażowany w przeżywanie tego Roku Świętego, jako szczególnego momentu łaski i odnowy duchowej”.

Kardynał Paryża, abp André Vingt-Trois, przychylając się do prośby skierowanej przez Polską Misję Katolicką we Francji, zdecydował, że Kościół Polski pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Paryżu „przy placu Concorde” (263 bis, rue Saint Honoré) będzie jednym z ośmiu kościołów stolicy Francji, w których zostaną uroczyste otwarte Bramy Miłosierdzia. Polska

Parafia przy siedzibie Polskiej Misji Katolickiej, z racji historycznych i duszpasterskich, jest jakby „matka i głowa” wszystkich polskich placówek duszpasterskich rozsianych po całej Francji. Zachęcam wszystkich naszych rodaków, aby w Roku Świętym, odbyli pielgrzymkę nawrócenia do tego jednego polskiego kościoła nad Sekwaną, wyznaczonego do przywileju posiadania Bramy Miłosierdzia i mogli – jak mówi Ojciec Święty – „doświadczyć miłości Boga, który pociesza, przebacza i daje nadzieję”. Z woli Ojca Świętego, taka pielgrzymka jubileuszowa daje prawo do uzyskania odpustu (za siebie lub za zmarłych). Papież Franciszek pisze:

„Ważne jest, aby ten moment był potężny przede wszystkim z Sakramentem Pojednania i uczestnictwem w Mszy św. oraz refleksją nad miłosierdziem. Konieczne będzie, by tym celebrazjom towarzyszyło wyznanie wiary i modlitwa za mnie oraz w intencjach, które noszę w sercu dla dobra Kościoła i całego świata” (list do Abpa Rino Fisichella).

Na ten błogostawiony czas Świąt Bożego Narodzenia, Nowego Roku 2016 i Jubileuszu Miłosierdzia wszystkim życzę łaski osobistego spotkania z Bogiem i trwałych owoców nawrócenia i duchowej przemiany. □

ks. Bogusław Brzyś, Rektor PMK

A może naszym przeznaczeniem jest wielkość?

Boże Narodzenie niesie z sobą zmianę. Pozwala dotknąć, choćby nawet tylko w ludzycznej formie, tę jemnię Wcielenia, dać nadzieję na coś lepszego, przemianę, moc. Jest też jakimś zobowiązaniem. Osobistym, rodzinnym, społecznym, narodowym.

Przy tej okazji warto może przypomnieć sobie refleksję na Boże Narodzenie Prymasa Tysiąclecia, ks. Stefana Kardynała Wyszyńskiego: „Nakaz, dany ludziom w raju przez Stworzyciela nieba i ziemi, najdoskonalej wykonał Syn Boży. Chrystus zdobył ziemię dla Ojca swego. Ten czyn pobudza i naszą wolę do zdobywania Bogu ziemi, która jest podnóżkiem nóg Bożych. I my, dzieci Narodu polskiego, mamy obowiązek wszystko uczynić, aby nasza ziemia posiadała oblicze Boże, aby stała się miejscem wspólnego życia w łasce, aby zespała w miłości wszystkie swoje dzieci, aby nam była poddana, aby stała się bezpiecznym schronieniem dla wszystkich Polaków, wędrujących przez ziemię ojczystą do Bożego nieba. (...)”

W obliczu Chrystusa, który znów dziś się nam rodzi, w obliczu Jego i naszej Matki, stajemy dziś zwartą gromadą, my, dzieci ziemi polskiej, i świadczymy Wam, dalecy Rodacy, poprzez granice i oceany, że pracowaliśmy nad tym i pracować będziemy nadal: by Polska żyła po Bożemu na zagonach darowanych nam przez Ojca narodów, by żyła w łasce uświęcającej, wierna Kościołowi, Ewangelii i krzyżowi; by Polska była matką dla wszystkich dzieci swoich, choćby rozproszonych po różnych kontynentach; by Polska stała się opiekunką świętości ogniska domowego, wierności i jedności małżeńskiej; by Polska pielęgnowała budzące się do życia nowe pokolenia, broniąc ich prawa do bytu w łonie Narodu; by Polska wychowywała swoją młodzież w duchu szczytnych tradycji Narodu i tysiącletniej kultury chrześcijańskiej; by Polska była sprawiedliwa i pełna miłości dla wszystkich dzieci swoich, zarówno pracujących w kraju, jak i tych, co żyją w rozproszeniu; by Polska rozdzielała chleb wszystkim swoim dzieciom tak, by w jej granicach nie było głodnych i bezdomnych; by Polska była przykładem wierności swej ziemi i duchem pokoju dla wszystkich ludów; by Polska śmiała

weszła na drogę przemian społecznych, zgodnie z duchem Chrystusowej sprawiedliwości i miłości społecznej; by Polska zachowała w rodzinie narodów należne jej miejsce i prawa”.

Mijają lata, a słowa Prymasa i złożone przez niego w imieniu narodu zobowiązanie ciągle pozostaje aktualne. Polska wolna już i niepodległa raz się od tych słów oddała, innym razem przybliżyła.

I jeszcze jeden cytat, tym razem ze Słowackiego: Szli krzycząc: „Polska! Polska!” – wtem jednego razu/ Chcąc krzyczeć zapomnieli na ustach wyrazu;/ Pewni jednak, że Pan Bóg do synów się przyzna,/ Szli dalej krzycząc: „Boże! Ojczyzna! Ojczyzna!”/ Wtem Bóg z Mojżeszowego wychylił się krzaka,/ Spojrzał na te krzyczące i zapytał: „Jaka!?”

I właśnie na takie pytanie musimy sobie odpowiedzieć także w naszych czasach batwanów tolerancji, rzekomego humanizmu, bożków genderyzmu i wyzwalania kobiet (przez aborcję), w batwochwalczych czasach cywilizacji śmierci. Trzeba sobie odpowiedzieć na pytania o pojmowanie tzw. laickości państwa, o rodzinę, szkołę, wychowanie, miejsce patriotyzmu i miejsce wiary w życiu społecznym, o cały historyczny testament ojców naszych.

Ostatnie czasy napawają jednak pewnym optymizmem. Choćby nawet w niepodległej już Polsce od owego testamentu zbyt często się oddalaliśmy. Teraz wydaje się być inaczej. Mamy u władzy ludzi, którzy zdają się rozumieć problemy polskiej rodziny, jej wrażliwość, kończą z eksperymentami w szkole i wychowaniu, z finansowaniem przez katolicką większość podatników antychrześcijańskiej kultury, zamrażają antycywilizacyjne projekty. Poznamy ich po owocach, ale już teraz kociokwik wszelkiej maści permissywiści pokazuje, że kierunek jest dobry...

Zresztą ledwie się owe rządy zaczęły, a nad krajem zawisła, jak przed laty, niemal groźba „bratniej pomocy” dla zagrożonej podobno

Z KRAJU

• Premier Beata Szydło wzięła udział w szczycie grupa Wyszehradzka – Korea w Pradze. Polski rząd, dzięki Grupie Wyszehradzkiej chce budować szerszy blok, który może przeciwdziałać próbom izolacji tych państw w Unii Europejskiej.

• Główne punkty obchodów rocznicy 1050-lecia Chrztu Polski odbędą się w połowie kwietnia 2016 r. w Wielkopolsce. W Gnieźnie zaplanowano m.in. dziękczynną Mszę św. i zebranie plenarne Konferencji Episkopatu Polski, a w Poznaniu spotkanie ewangelizacyjne na stadionie Lecha. Dużym wydarzeniem ma też być wyjazdowe posiedzenie Zgromadzenia Narodowego pod przewodnictwem prezydenta, które planuje się zorganizować 15 kwietnia w Sali Ziemi poznańskich targów.

• Sejm wybrał 5 nowych sędziów Trybunału Konstytucyjnego, a prezydent przyjął od nich ślubowanie. Niejasna jest sytuacja 5 sędziów wybranych przez poprzedni Sejm. TK uznał, że 3 z nich wybrano zgodnie z prawem; Warto dodać, że poprzednią ustawę o Trybunale przygotowywali sami sędziowie tej instytucji, którzy teraz uznali jej częściową... nieważność. Chaos pogłębia się. Wbrew konstytucji, zamiast 15, mamy teoretycznie 18 sędziów.

• Prezydent Andrzej Duda wygłosił orędzie, w którym stwierdził, że w ramach Narodowej Rady Rozwoju zamierza powołać zespół, którego celem będzie wypracowanie zasad wyboru sędziów oraz funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego.

• W MSWiA rozpoczęły się prace nad mapą zagrożeń bezpieczeństwa w Polsce. Mapa ma być podstawą racjonalnego rozmieszczenia struktur terenowych policji. Tam gdzie będzie to potrzebne, będą odtwarzane posterunki policji i komisariaty oraz wzmacniane komendy.

• Wiceminister obrony Tomasz Szatkowski wyraził opinię, że warto „rozważyć kroki”, by na wypadek wojny i realnego zagrożenia niepodległości Polski mieć dostęp do zasobu broni nuklearnej NATO, czyli przystąpić do tzw. Nuclear Sharing. Media, zamiast dyskusji, przystąpiły do kpin z „atomowych” aspiracji PiS.

• B. szef MSZ Schetyna oświadczył, że za rządów PO-PSL nie było inwigilowano opozycji. Informacje takie pojawiły się po częściowym audycie „siłowych” ministerstw.

• W rocznicę stanu wojennego z 1981 r., po raz drugi ulicami Warszawy przeszedł wielotysięczny Marsz Niepodległości i Solidarności.

• Do monitorowania granicy na Wschodzie – od obwodu kaliningradzkiego po Bieszczady – zakupiono najnowocześniejszy sprzęt wart 100 mln zł. 6 mln zł wydano na cztery drony, które trafią do jednostek nadbużańskiego oddziału. Za 22 mln zł kupiono samoloty typu Stemme, których konstrukcja i wyposażenie pozwala zarówno na lot załogowy, jak i bezzałogowy.

• Płk Andrzej Pawlikowski został powołany na stanowisko nowego szefa Biura Ochrony Rządu.

• Minister zdrowia ogłosił skrócenie finansowania in vitro z budżetu. Program ma się zakończyć w połowie 2016 r. Wygaszaniu in vitro ma towarzyszyć rozwój innych sposobów przełamania niepłodności.

• Tygodnik „Wprost” ujawnił, że Narodowe Centrum Kultury wydawało pieniądze na książki Petru, lidera Nowoczesnej. Zapłaciło też za utworzenie działu kultura na portalu NaTemat.pl Lisa.

• 9 lat starań potrzebowała Organizacja Emerytów NSZZ „Solidarność”, by doprowadzić do budowy w Olkuszu pomnika poświęconego ofiarom komunizmu. Na monument składa się trzymetrowy granitowy krzyż. W jego centralnym punkcie znajduje się płaskorzeźba przedstawiająca Chrystusa wyciągającego z wody „do świętości” ks. Popietuszkę.

• W Polsce działa ponad 800 instytucji charytatywnych prowadzonych przez Kościół katolicki, a z ich pomocy korzysta około 3 mln osób.

• Tylko w jednym tygodniu do trzech kościołów w Polsce dokonano wtań. W dwóch przypadkach doszło do profanacji. Najświętszego Sakramentu. Młodzież Wszechpolska zorganizowała patrole chroniące świątynie

• Poseł PO Niesiołowski tak się zapędził w krytyce polityków PiS, że poskarżył się na nich także w rozmowie z nadającym rosyjską propagandę radiem Sputnik. Zdaniem posta Sputnik „na pewno mniej szkodzi Polsce niż te pisowskie tuby” (tu poseł miał na myśli „Gazetę Polską”). □

demokracji. Może jednak „błękitne hełmy” nad Wisłą się nie pojawiają.

Tymczasem były unijny komisarz Janusz Lewandowski twierdzi, że „codziennie słyszy pytania od zachodnich kolegów – ‘co tam się u was dzieje?’ (widocznie nie mają nic innego do roboty)” i dodaje, że Unia „może na przykład obciąć unijne fundusze, a w ostateczności – zawiesić kraj w prawach członka Unii”. Z kolei Schetyna z PO i „nowoczesny” Petru organizują w Brukseli debatę nad katastrofą w Polsce. Hałasu dużo, ale efekt może być odwrotny od przewidzianego. Tylko czekać aż pod wpływem masowej emigracji przebudzą się inni i zmiotą ‘poprawnych politycznie’ polityków piorących od lat europejskie mózgi.

Nic bowiem lepiej nie leczy z utopijnych teorii jak rzeczywistość. Kanclerz Merkel, która z niemiecką skrajnością otworzyła granice przed emigrantami, leci w sondażach na łeb. Pewna super-poprawna Szwedka od spraw uchodźców w rządzie, popłakała się przed kamerami, ale mimo wszystko musiała zakomunikować, że władze podejmują w tym temacie pewne restrykcje. Rzeczywistość okazuje się najlepszym lekarstwem na złudzenia. Pomaganie uchodźcom nikt nie może zabronić, ale co by się dzieło, gdyby zwolennicy takich gestów mieli robić to na własne konto? Gdyby np. musieli złożyć notarialny podpis, że przejmują opiekę nad konkretnymi uchodźcami (z odpowiedzialnością za ich zdrowie, wyżywienie, mieszkanie, zachowanie), a dodatkowo np. uiścić w ramach podjętego zobowiązania jakieś wadium? Chyba problem rozwiązałby się... sam. Nieoceniony red. Stanisław Michalkiewicz zwrócił niedawno uwagę, że zebrana na jakimś placu, razem z burmistrzem Stępska Biedroniem, grupa młodych ludzi, która manifestowała na rzecz otwarcia polskich granic dla uchodźców, wyglądała tak jak by pozostawała na garnuszku swoich rodziców. Na przyjmowanie uchodźców raczej ich nie stać, ale czemu chcą taki los zgotować ciężko pracującym rodzicielom? Sam Biedroń też może przyjmować dowolną liczbę uchodźców, z tym, że na swój koszt i w swoim domu. Niewykluczone jednak, że tacy goście mogliby być dla gospodarza i jego partnera życiowego niekoniecznie życzliwi...

Postępowcy jednak nie spoczną. Porządkowanie przez narody

własnych domów okazuje się rzeczą naganną. Grupa lewicowych zapaleńców wszczęła np. procedury zawieszenia w Unii Węgier, które bronią zewnętrznych granic tej struktury. Nikt jakoś nie chce jednak zawieszać Niemców, którzy złamali Schengen i naprzyjmowali u siebie ponad miarę emigrantów, których teraz chcą eksportować do sąsiadów.

Uff. Jednak to dobrze, że Front Narodowy wygrywa wybory regionalne we Francji. Polska, która już miała robić w UE za „czarnego luda” do straszenia europejskich dzieci, może teraz odetchnąć. Co tam ten „straszny” Jarosław, wobec niebieskiej fali tsunami narodowców francuskich. Bruksela najpierw zajmie się zapewne powstrzymywaniem „faszyzmu” w pobliskiej Francji, więc patrioci w Budapeszcie, czy Warszawie mogą spać spokojnie.

A my przy wigilijnym stole powtórzmy za wielkim Prymasem modlitwę, by „by Polska śmiało weszła na drogę przemian społecznych, zgodnie z duchem Chrystusowej sprawiedliwości i miłości społecznej; by Polska zachowała w rodzinie narodów należne jej miejsce i prawa”.

Bogdan Usovicz

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Msza św. z udziałem papieża na placu Św. Piotra zainaugurowała Rok Święty poświęcony miłosierdziu. Na życzenie Franciszka na Mszę św. przywieziono obraz Matki Bożej z grekokatolickiej cerkwi Przemienienia Pańskiego w Jarosławiu koło Przemysła, zwany Bramą Miłosierdzia.
- Michał Tomaszek i Zbigniew Strzałkowski, dwaj polscy franciszkanie, zostali uznani przez Kościół rzymskokatolicki za błogostawionych. To pierwsi polscy misjonarze męczennicy. Kościół ogłosił także błogostawionym włoskiego ks. Alessandro Dordiego. Wszyscy trzej duchowni zabici zostali w sierpniu 1991 r. w Peru przez komunistycznych terrorystów ze Świątlistego Szlaku.
- Papież podczas spotkania z wiernymi w Watykanie wyraził pragnienie, by przykład beatyfikowanych w Peru dwóch polskich misjonarzy męczenników oraz włoskiego księdza dawał siłę i odwagę prześladowanym na świecie chrześcijanom.
- Wenezuelska opozycja zdobyła w wyborach większość w parlamencie, po raz pierwszy od 16 lat. Opozycyjna Koalicja na rzecz Jedności Demokratycznej zdobyła, co najmniej 99 miejsc w 167-osobowym parlamencie. Po epoce Chaveza i Maduro Wenezuela jest bankrutem.
- Front Narodowy zwyciężył w I turze wyborów regionalnych we Francji. FN zdobył ponad 30% i ma szansę zdobycia co najmniej 2 regionów. Na drugim miejscu byli Republikanie b. prezydenta Sarkozy'ego (27%), a socjaliści na trzecim z ok. 23%.

- Rząd Ukrainy przygotował rozporządzenie o zakazie handlu z okupowanym przez Rosję Krymem i zajętych przez prorosyjskich bojowników terytoriach na wschodzie kraju.
- Przewodniczący RE Tusk zapowiedział, że trzeba wzmocnić ochronę granic zewnętrznych UE.
- Cztery kraje (Serbia, Słowenia, Macedonia i Grecja), przez które tranzytem przemieszczają się uchodźcy tzw. trasą bałkańską, opowiadają się za wprowadzeniem dla tych ludzi tymczasowych dokumentów tożsamości.
- Duńczycy opowiedzieli się w referendum przeciwko pogłębianiu współpracy z UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Eurosceptycy uzyskali ok. 52%.
- Rząd Szwajcarii chce od 2017 r. ograniczyć imigrację z UE za pomocą tzw. klauzuli ochronnej.
- Ministrowie spraw wewnętrznych niemieckich krajów związkowych opowiedzieli się za przywróceniem zaostrzonych kontroli imigrantów z Syrii ubiegających się w Niemczech o status uchodźcy.
- Sojusz lojalny wobec prezydenta Egiptu Abdel-Fataha es-Sisiego wygrywa wybory parlamentarne, które odbywały się w październiku i listopadzie. Frekwencja wynosiła 28% (15 mln) z ok. 53 mln uprawnionych. Lista sojuszu „Z miłości do Egiptu” zgarnęła całą pulę 120 mandatów wybieranych w ordynacji proporcjonalnej.
- W przyszłym roku podatkowym Pentagon planuje znaczny wzrost wydatków budżetowych na dzia-

łania w Europie. Ma to być odpowiedź USA na działania Rosji. Za Reagana lub Busha Rosja baz w Syrii by jednak nie wybudowała...

- Rathke, analityk waszyngtońskiego think-tanku CSIS, uważa, że Sojusz nie jest przygotowany do odparcia ewentualnego ataku Rosji w Europie Środkowej, a przewaga militarna Rosji rośnie. Jego zdaniem Moskwa może w ciągu 72 godzin przeznaczyć drogą powietrzną 60 tys. żołnierzy, a NATO nawet się nie zdąży zorientować. Sojusz nie obroni się przed atakiem na państwa bałtyckie i wschodnią część terytorium Polski.

- W trakcie obrad Forum Współpracy Chin-Afryka w Johannesburgu prezydent Chin Xi Jinping zadeklarował udzielenie państwom afrykańskim w ciągu trzech najbliższych lat pomocy rozwojowej w łącznej kwocie 60 mld dolarów.

- Szwajcarska policja zatrzymała czeskiego europosła z frakcji komunistycznej Ransdorfa oraz 3 obywateli Słowacji za próbę wyłudzenia z jednego z banków 350 mln €. Ransdorf to b. wykładowca marksizmu. Chyba się jednak nawrócił na kapitalizm i uznał, że pierwsze miliony trzeba ukrąść...

- Napięci na linii Turcja – Rosja i embargo przyniosą Ankarze zmniejszenie o 0,4 proc. PKB. W Rosji z kolei rosną ceny i spada rubel. Inflacja od początku roku sięgnęła tam 12,1 proc.

- Rosjanie rozbudowują infrastrukturę drugiej już bazy lotniczej w Syrii. Chodzi o Szajrat, gdzie poprawiają m.in. pasy startowe lotniska.

KRZYŻÓWKA BOŻONARODZENIOWA

PROPONUJE: MDz

Poziomo: A-1. Powtarzające się opady atmosferyczne w postaci niewielkich brytek lodu. A-16. Coś napisane na czymś. B-10. Krótka sjęsta. C-1. Np.: „poślubna”. C-16. Tłum, zgraja. D-6. Jeden z autorów Ewangelii. E-1. Głośne po dobrym występie artysty. E-16. Syn Boży. G-1. List bez podpisu. G-15. Władca w starożytnym Egipcie. I-1. Imię świętej z Lisieux. I-15. Drobną kasza pszenna. K-1. Narzędzie stalowe o ostrym końcu, używane w rytownictwie i snycerstwie. K-16. „Kierowca” samolotu. L-5. Honorowy tytuł przysługujący dostojnikom państwowym i kościelnym. Ł-1. Człowiek unikający pracy. Ł-15. *Starożytne miasto w Anatolii na wzgórzu Kültepe*. M-5. Świeże gałęzie jodły. N-1. Święta z Sycylii, patronka kominarzy, pielęgniarek i orędowniczka w chorobach piersi.

Pionowo: 1-I. Despotyczna forma władzy. 2-A. Rzeka graniczna pomiędzy USA a Meksykiem /jak tytuł filmu w reżyserii J. Forda/. 3-I. Wiara, wyznanie. 4-A. Wybaczenie winy, odstąpienie od rewindykacji długu. 5-I. Styl w sztuce przełomu XIX i XX w. 6-F. Rzeka w ptn.-zach. i miasto w zach. Kazachstanie. 7-K. Mała miejscowość. 8-A. Tytuł cesarzy rzymskich po Okta- wianie Auguście. 9-K. Tak zwana „czwarta władza”. 10-A. Przeptywa przez Weronę.

11-K. Wyżyna w środkowej i południowej części Półwyspu Indyjskiego. 12-A. Tablica przy wejściu do sklepu. 13-K. Ozdobny i „czarujący” krzew parkowy. 14-A. Tłuszcz dodawany do potraw; okrasa. 15-G. Owoc figowca. 15-L. Starożytne miasto w południowej Mezopotamii. 16-A. Skórzany,

pleciony bicz na krótkiej rękojeści. 17-G. Mieszkańcy stolicy Włoch. 18-A. Wg N. Testamentu i doktryny wczesnego chrześcijaństwa: ponowne przyjście Chrystusa na świat przed Sądem Ostatecznym. 19-G. Paweł – redaktor GK. 20-A. „Muzeum pod chmurką”. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 16 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 37/2015: „Talentom urąga a nie wart szeląga”.

Poziomo: makatka, katastrofa, plotkarz, targi, barak, biczyk, nakap, sarenki, rozbieg, alas, amator, elita, trasa, emblemat, nedorajda, dziąsła.

Pionowo: spacer, naprawa, arbuz, talent, psiak, remis, urąganie, Etna, skraj, mapa, przyroda, klomb, estry, cebula, kraty, estrada, szeląg. □

Po co kolęda?

Dariusz Kowalczyk SJ

Milo w: pominam księży przychodzących po kolędzie, choć oczekiwanie na wizytę było niekiedy stresujące. Nawet jeśli taka wizyta nie trwała długo, to miała w sobie coś odświętnego.

Ponadto cieszyłem się, że ksiądz przejrzał zeszyt do religii i postawił dużą piątkę. Do kolędy trzeba podejść z wiarą. Chodzi o wiarę, że w znaku kapłana sam Pan Jezus nawiedza nasze domostwa i nam błogostawi. Piękne są kolędowe błogostawienia, a przyjęte z wiarą stają się źródłem łaski. Jako kapłan mam niewielkie doświadczenie chodzenia po kolędzie. Nigdy bowiem nie pracowałem w parafii. Ale w „sezonie” 2002/2003 dane mi było kolędować w jednej z warszawskich parafii przez miesiąc. I jestem prze-

konany, że dobrze przeprowadzona kolęda ma duży sens duszpasterski. Chodzenie po domach daje możliwość dostrzeżenia różnych sytuacji, na przykład ukrytej biedy ludzi, którzy sami nigdy o pomoc w parafialnej Caritas nie poproszą. Można też spotkać ludzi, którzy w kościele się nie pojawiają, ale księdz po kolędzie przyjmują. To okazja, by zachęcić, wyjaśnić... Zdarzyło mi się, że pewna samotna pani poprosiła mnie na kolędzie o spowiedź. Była to spowiedź po 40 latach. Trwała nawet niedługo, bo ok. 45 minut. Potem musiałem trochę przyspieszyć przy pozostałych wizytach, żeby do ostatnich nie przyjść zbyt późno. Koperty brałem. Niektórzy nie dali. Może nie mieli, a może zapomnieli. W każdym razie nie było to żadnym problemem. Dobrze, jeśli jest jakiś konkretny cel kolędowej zbiórki. Na przykład w tym roku w mojej rodzinnej parafii zbiera się na parkan kościelny. Rzeczywiście, niektóre jego części są nie tylko brzydkie, ale i niebezpiecznie pochylone. Na kolędach zdarzają się różne niebywale scenki rodzajowe. Gdybym był reżyserem, to zrobiłbym film zatytułowany na przykład: „Kolęda. 5 epizodów”. Mnie przydarzył się taki oto epizod. Ostatnie piętro bloku. Na klatce schodowej dynda goła żarówka. Głucho, jakby nikt tam nie mieszkał. Dzwonię do jednego z drzwi. Cisza. Dzwonię do drugich. Nic. Ale słyszę, że za pierwszymi ktoś się rusza. Drzwi się otwierają i staje w nich niski, krępy gość, w białym, przybrudzonym podkoszulku i... w czarnym berecie z antenką na głowie. Patrzy na mnie i ochrypłym głosem nieprzytomnie pyta: „Podwyżka czynszu?”. A słysząc, że nie, że ksiądz po kolędzie, macha ręką: „Eee, myślałem, że podwyżka czynszu”. I zamknął drzwi. □

Dariusz Kowalczyk SJ (GN)

La magie de Noël

Cette année encore, la magie de Noël va céder.

Pourtant, il n'y a rien de magique dans cette fête qui commémore la Nativité de Notre Seigneur Jésus-Christ. C'est un fait réel et incontestable. Bien entendu, nous ne connaissons pas la date exacte de la naissance du Christ. Dans son évangile, Luc nous dit que l'événement est situé « En ce temps-là » ou « En ces jours-là » selon la traduction du latin « In illo tempore ».

Certains spécialistes considèrent que Jésus a été conçu le 25 mars, car ils estiment que ce jour-là est un jour parfait. C'est le jour de l'équinoxe de printemps, dans le calendrier romain, où la nuit et le jour s'équilibrent. C'est aussi, dans la tradition juive, le premier jour de la création du monde, le jour du sacrifice d'Abraham ou celui de la traversée de la mer Rouge.

L'annonce faite à Marie par l'archange Gabriel et la conception de Jésus, l'être parfait, ne pouvaient donc avoir lieu que ce jour parfait. À noter que selon cette théorie, le Christ est mort un 25 mars, ce qui fait un cycle de vie parfait. Donc, conçu un 25 mars, il est né un 25 décembre, neuf mois après. À propos du jour de l'Annonciation, d'autres théories considèrent qu'il a été fixé au 25 mars car Jésus est né un 25 décembre. D'autres encore nous disent que la célébration de la naissance de Jésus, le 25 décembre, vient remplacer une fête païenne. En effet, à Rome, ce jour-là, on fêtait le « dies natalis solis invicti » (la nativité du Soleil invaincu) pour célébrer le retour de la lumière au solstice d'hiver qui marque le rallongement des jours jusqu'au solstice d'été. Le jour a vaincu la nuit, la lumière a vaincu les ténèbres. Le 25 décembre, nous célébrons donc Jésus, soleil de justice. Comme nous le dit Jean dans le prologue de son évangile, « En lui était la vie, et la vie était la lumière des hommes ; la lumière brille dans les ténèbres, et les ténèbres ne l'ont pas arrêtée » (Jn 1, 4-5) et Jésus est « la vraie Lumière, qui éclaire tout homme en venant dans le monde » (Jn 1, 9).

On peut admettre que certaines fêtes chrétiennes, comme la Nativité, sont venues remplacer d'anciennes fêtes païennes et que certaines coutumes et traditions ont été reprises par les chrétiens, dans la continuité de leurs ancêtres païens, mais avec une nouvelle signification. C'est le cas du traditionnel « sapin de Noël » dont l'origine remonte à l'Alsace du XVIe siècle. Auparavant, les Anciens avaient remarqué que les sapins restaient toujours verts, quelle que soit la saison, et ils en ont fait le symbole de la vie. Ils les décoraient pour fêter le retour de la lumière. Pour les chrétiens, le sapin représente l'arbre de vie, l'image du Christ. Et on le décore toujours pour célébrer la Lumière – avec un grand L. En Pologne, le sapin de Noël s'est répandu plus tard qu'ailleurs, mais il y avait

les branches de sapin suspendues au plafond, et décorées, qui jouaient le même rôle. Il s'agit de ce que l'on appelle « podłazniczka » – un héritage des anciens Slaves. En outre, tout ce qui tourne autour de la décoration du séjour et de la table, comme le foin sous la nappe ou la gerbe de blé dans un coin de la pièce, existait bien avant le christianisme.

Sans oublier les divers présages et oracles qui ont la vie dure, comme le fait par exemple de nécessairement beaucoup manger, le soir du réveillon, pour avoir une année abondante ou l'écaille de carpe à placer dans le portemonnaie pour qu'il soit toujours bien rempli. Ou encore ceci, lu dans le livre de Charles Forster (« Pologne », Paris, Firmin Didot Frères, Éditeurs, 1840) : « Pour la fête de Noël, on est persuadé que si ce jour-là on aperçoit du gibier à la chasse, la fortune sera favorable toute l'année, et que si on le tue, toutes les entreprises réussiront. Dans le cas contraire, on n'a qu'à s'enfermer chez soi, et se garder de rien entreprendre, car tout tournerait mal. L'oracle est sûr ; et les hommes étant toujours avides d'horoscopes, on court à la chasse la veille de Noël ». Et dire que la divination, la superstition, les horoscopes et la magie sont contraires à l'enseignement de l'Église et sont des péchés dont on doit se repentir !

En vérité, la « magie de Noël », ce n'est rien d'autre que du marketing qui cherche à détourner notre attention de l'essentiel. Car l'essentiel, c'est ce petit bout d'homme qui dort dans la crèche, sous le regard attendri de ses parents, réchauffé par le souffle de l'âne et du bœuf. Ne nous laissons donc pas aveugler par cette « magie » que les centres commerciaux de France, de Navarre et de Pologne veulent nous vendre, en comptant sur notre esprit ramolli et notre attention relâchée en cette période de l'année. En guise de punition, nous serions vite délestés de nos économies par ces vendeurs de rêve. Écoutons donc saint Paul qui nous demande de nous conduire honnêtement, sans excès, « sans orgies ni beuveries, sans luxure ni débauches » (Rm 13, 13), et adorons le Petit Jésus, né pauvre parmi les plus pauvres, apparemment si fragile et pourtant Dieu fait homme pour la paix et le salut du monde. Nous en avons grandement besoin par les temps qui courent. Joyeux Noël, bonheur et sérénité dans la paix et la joie du Christ ! □

PIELGRZYMKA DO ZIEMI ŚW. - 23 KWIETNIA - 2 MAJA 2016

Polska Miłja Katolicka, za prasa do udziału w Pielgrzymce do Ziemi Świętej, którą organizuje w terminie wiosennych ferii szkolnych: od 22- kwietnia do 1- maja 2016 r.

Program obejmuje najważniejsze miejsca związane z życiem Pana Jezusa: Betlejem, Nazareth, Kafarnaum, Jezioro Galilejskie, Górę Błogosławieństw, Kanę, Górę Tabor, Karmel, Betanię, Jerycho, Jordan, Tyberiadę, Morze Martwe, Qumran, Ein Karem i Jerozolimę.

Pielgrzymka do Ziemi Św. to szczególnie rekolekcje w ojczyźnie Świętej Rodziny – tym razem nadto: w Jubileuszowym Roku Bożego Miłosierdzia.

Organizatorem i przewodnikiem oraz kierownikiem duchowym będzie Ks. dr Krystian Gawron, wicerektor PMK we Francji.

Koszt całkowity Pielgrzymki wynosi 1350 euro.

Obejmuje on przeloty, transfery, hotele, ubezpieczenie, trzy posiłki dziennie oraz wstępy. Ilość miejsc jest ograniczona – decyduje kolejność zgłoszeń. Lista zostanie zamknięta 31-stycznia 2016 r.

Zgłaszający się proszeni są o podanie dokładnych danych osobistych: nazwisko, imię (imiona – jak w paszporcie), numer paszportu z datą jego ważności, adres a także datę urodzenia (wymaganą przez ubezpieczenie). Przy zgłoszeniu należy uiścić wstępną kwotę 500 euro. Czek należy wystawić na «Aumônerie Polonaise» z dopiskiem na odwrocie czeku: «Pielgrzymka do Ziemi Św.».

Zgłoszenia prosimy kierować na adres: Ks. dr Krystian Gawron, Polskie Seminarium w Paryżu, 11, rue Jules Guesde, 92-130 Issy les Moulineaux. Tel. 01 46 45 79 79 lub 06 27 96 36 40; e-mail: sempoil.paris@gmail.com □

Największa krakowska szopka w Notre-Dame

W okresie świąt Bożego Narodzenia w katedrze Notre-Dame w Paryżu można oglądać ni w wyższą w historii, ponad 5-metrową Szopkę krakowską. Dzieło prezentowane w stolicy Francji zostało wykonane przez rodzinę Markowskich.

Szopkę zainstalowano – specjalnie podświetlona, z dodatkową dekoracją – w północnej nawie Katedry z początkiem Adwentu; pozostanie ona tu, nad Sekwaną do początku lutego 2016 r.

Propozycja wystawienia krakowskiej szopki napłynęła do Marka Markowskiego od kanonika i rektora Notre-Dame ks. Patricka Jacquina, za pośrednictwem attache kulturalnej ambasady RP w Paryżu. Przedstawiciel Katedry w specjalnym liście tłumaczył, że każdego roku w okresie Adwentu i Bożego propinują wiernym, pielgrzymom i turystom odwiedzającym świątynię „modlitwę, kontemplację i podziwianie Szopki, posiadającej wyjątkowe walory rzemieślnicze i artystyczne”. Do tej pory wystawiano tu szopki m.in. z Włoch, Niemiec, Francji i Czech.

Dzieło, które przyjechało do Francji, jest na stałe wysta-

wiane w krużgankach bazyliki oo. franciszkanów w Krakowie. To najwyższa szopka w dziejach Konkursu Szopek Krakowskich. Mierzy 501 cm wysokości, 275 cm szerokości i 111 cm głębokości. Podświetlonych jest w niej 108 witraży oraz 80 innych okienek. Szopka wygrała konkurs w 2010 r. Kurator wystawy stwierdził wtedy, że „zapiera dech w piersi, taka szopka zdarza się raz na 100 lat”.

Markowski wspomina, że praca nad wybudowaniem tej wyjątkowej szopki trwała około 10 tysięcy godzin w latach 2008 – 2010. Zaangażowana była w nią cała rodzina: on odpowiadał za projekt i konstrukcję, żona Renata za konstrukcję, dekorację i stroje figurek, ojciec Edward za ornamenty, a syn Marek – rzeźby i odlewy. – Nie chodziło nam o gigantomanie,

Luiza Vigée-Lebrun

bez polskich portretów

Wystawę artystki, największą w historii oglądaliśmy bez tłoku. W pierwszych dniach po zamachach paryskich tłum nie cisnął się do Grand Palais, żeby zobaczyć obrazy mniej znane, niż na to zasługują.

Historycy sztuki przez długie dziesiątki lat ignorowali twórczość portrecistki królów. Pod presją awangardy jej produkcja zastużyła na pogardliwe miano galanterii artystycznej. Tylko nieznaczna część pięknych portretów trafiła do kolekcji publicznych; większość spoczywa nadal w zbiorach rodzinnych.

Dopiero względnie niedawno uczeni nieco znudzeni brzydota Bacona, prostactwem Warhola i monotonią Kleina, zawiedzeni komunałami sztuki konceptualnej – tego Sfinksa bez tajemnicy, pozostawili bankierom i głównym księgowym analizę „financial art” Jeffa Koonsa i Hirsha i zwrócili uwagę na urodę dzieł sztuki. Bardzo powoli Akademia Sztuk Pięknych przestaje być wytwórnią brzydoty. Przychodzi

jakby otrzeźwienie. Przed dwoma miesiącami portret matki Ludwika Filipa pędzla Vigée-Lebrun został zakupiony do zbiorów publicznych przez Banque de France za 6 mln Euro. W latach 1990– tych byłem świadkiem aukcji w Hotel Drouot, gdzie za piękny i znany portret księżny de Cadetrouse uzyskano tylko 1 milion 200 tys. Franków.

Artystka pozostawiła w pamiętnikach listę swoich dzieł: sześćset sześćdziesiąt dwa portrety, piętnaście „obrazów” i prawie dwieście pejzaży. Organizatorom wystawy paryskiej (pan Salmon) udało się zebrać reprezentatywną część dzieł artystki.

Z wyjątkiem portretów polskich.

A przecież Polacy należeli do głównych klientów nadwornej malarki Marii Antoniny. Samą tylko Pelagię Sapieżynę malowała czterokrotnie, wiele razy inne panie.

Pod jednym z najlepszych jej portretów spędziłem dzieciństwo. Wizerunek Izabeli

Piotr Witt

Ogińskiej miał pecha do wystawców. Przez długie lata wisiał na ścianie w domu wujostwa Stankiewiczów nieoprawiony. W fotografiach rodzinnych starano się go pomijać – wszyscy byli odświętnie wystrojeni, więc obraz „nieubrany” psułby całość kompozycji. Rama istniała; w testamencie występuje, jako „rama stalowa”, ale to nie ciężar był przyczyną zaniedbania. Chodzi o błąd maszynistki (stylowa) po prostu nikt w domu nie miał nigdy siły ani czasu, żeby złożyć jedno z drugim. Od kiedy dar dla miasta znalazł się w Muzeum Historycznym miasta Warszawy, przez blisko czterdzieści lat nikt obrazu nie oglądał, poza woźnym i sprzątaczkami. Wisiał w sali permanentnie zamkniętej na klucz. Może to zresztą i lepiej, że go nie pokazywano. Nieuprzedzony widz mógłby wziąć portretowaną za Lisę Minelli w kostiumie scenicznym, do której Ogińska jest nadszwyjnie podobna. Przy arcydziele nie było kartki z nazwiskiem ofiarodawcy – to może mniejsza – ale również ani dudu kto namalował i kogo przedstawia. A chodzi o żonę Michała Kleofasa – twórcy polskiego hymnu narodowego.

Od kilkunastu lat wiele się zmieniło.

Marie-Antoinette en chemise, vers 1783 (Kronberg, Hessische Hausstiftung)

Izabela z Lasockich-Ogińska, ok. 1793 (z zapisu prof. R. Stankiewicza 1980, wł. Muzeum Historyczne m.st. Warszawy)

Portrait de l'artiste avec sa fille, dit: La Tendresse maternelle, 1786 (Musée du Louvre)

ale o to, żeby stanowiła ona hołd dla krakowskiego szopkarstwa, żeby zawrzeć w niej wszystkie elementy, które powinna posiadać tradycyjna krakowska szopka, żeby była takim małym kalejdoskopem Krakowa – tłumaczy Markowski.

Szopka zawiera zatem, oczywiście obok najważniejszej sceny Bożego Narodzenia, elementy architektoniczne ze wszystkich 21 kościołów znajdujących się w ścisłym centrum Krakowa, a także budynków świeckich, takich jak Brama Floriańska, Barbakan czy Sukiennice. W jej 10 witrażach przedstawiono wizerunki dziewięciu świętych, których groby znajdują się w Krakowie oraz wizerunek św. Jana Pawła II. Całość uzupełniają bohaterowie krakowskich legend.

Według autora zaprezentowanie szopki w jednej z najważniejszych świątyń Paryża i Francji – katedrze Notre-Dame, którą w tym czasie odwiedzi około 2 mln osób, jest „wielkim wyróżnieniem krakowskiego szopkarstwa. – Szopka rzeczywiście robi wielkie wrażenie a jej prezentacja jest też wydarzeniem dla Polonii mieszkającej w stolicy Francji.

Za: br FAP

Łódź: P. Fedorowicz

Personel Muzeum mówi o Ogińskiej z dumą „nasza dama z łasiczką”.

Nie wiem z jakiego powodu zostały pominięte na wystawie paryskiej znane portrety Stanisława Augusta. Portret króla, nazywany błędnie, ale od dawna „w stroju Henryka IV” znajduje się w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie. Niecodzienny kostium zidentyfikowałem niegdyś jako strój różokrzyżowca¹. Wskazanie poparł swoim autorytetem profesor Andrzej Ryszkiewicz. Najlepszy w Polsce znawca malarstwa francuskiego. powołał się na moje studium w artykule o polskich portretach Vigée Lebrun². Esej Ryszkiewicza w języku francuskim opublikowany w Biuletynie Luwru był łatwo dostępny dla organizatorów wystawy. Jeszcze łatwiej dostępny był najpiękniejszy ze wszystkich portretów tego króla, wielokrotnie sztuczowane arcydzieło w Luwrze. Także pominięty. Zresztą, wystarczy czytać pamiętniki samej artystki, żeby dowiedzieć się wiele o Polakach, a przede wszystkim o Polkach.

Zachwycający jest portret Luizy z Hohenzollernów Radziwiłłowej, w neogotyckim kotnierzu koronkowym. Miniatura tego obrazu, najprawdopodobniej także ręki francuskiej artystki znajduje się w posiadaniu rodziny Radziwiłłów. Szkoda, że nie pokazano jej obok portretu ze zbiorów berlińskich.

Genialny samouk

Ludwika Vigée, córka znanego malarza, nauczyła się zawodu, by tak rzec, bez nauczycieli, w domu. Po stracie ojca w wieku trzynastu lat doskonaliła się w sztuce kopiując obrazy Rubensa, portrety Rembrandta i Van Dycka, oraz wiele główek Greuza. Zawdzięcza tej pracy doskonałe opanowanie rozłożenia światła na partiach błyszczących głowy. Portret matki należy do najciekawszych pokazanych na wystawie. Namalowała go mając piętnaście lat. Wcześniej zyskała sławę i fortunę. Nadzwyczaj ruchliwy kontroler

generalny podatków Calonne przystał jej 4 tysiące franków, pan Beaujon 8 tysięcy. I nie uważano tych honorariów za wygórowane, nawet kiedy księżna Izabela Lubomirska z własnej inicjatywy zapłaciła za portret Henryczka Lubomirskiego 12 tysięcy. Ale portret zrobił epokę i jego niezwykła kompozycja była naśladowana przez wielu. Znajduje się na wystawie. Szkoda, że nie przydano mu choćby fotografii identycznej kompozycji rzeźbiarskiej Canovy z zamku w Łańcutie.

Vigée-Lebrun sama ubierała swoje modele. Fantazyjne kapelusze dam, narzutki, szale są jej wynalazkiem. Niektóre były powszechnie naśladowane i weszły na stałe do kanonów mody paryskiej. Wspomniany portret księżny de Caderousse narzucił damom gładkie uczesanie wymyślone przez malarzkę. Po ucieczce z Paryża ogarniętego rewolucją portretowała w Petersburgu rosyjskie i polskie arystokratki, często w modnych wówczas kostiumach orientalnych; turbany i chustki zawiązane pod brodą są wprawdzie rodem ze Stambułu i Bagdadu, ale przejrane i poprawione przez malarzkę. O portrecie Calonne'a do potowy tydzień panna Arnould powiedziała: „Pani Lebrun ucięła mi nogi, żeby usiadł na miejscu”.

Rzymianka całkiem polska

Na ich tle piękny portret Izabeli Ogińskiej wyróżnia się, jako kanon, synteza manieri neoklasycyzmu. Vigée-Lebrun była w pewnym okresie apostołką tego stylu, jak świadczy wydana przez nią „uczta Aspazji”, która przeszła do historii sztuki: biesiadnicy przebrani w stroje starożytne wpo- leżeli na szezlongach w dekoracji zainspirowanej przez wykopaliska z Pompei. Izabela Ogińska jest wprawdzie przebrana za rzymiankę, albo greczynkę, ale jest to rzymianka polska. Biel i czerwień dominujące w kompozycji stanowią dyskretną, lecz wyraźną aluzję do narodowości modela. Dla współczesnych polityczna wymowa kolorów

była doskonale zrozumiała i wyraźnie dostrzegana. Świadczy o tym kostium przybrany przez księżną Kurlandzką w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja (portret Antona Graffa w Muzeum Narodowym w Warszawie). Patriotyczne barwy jej białej czerwonej sukni zwróciły uwagę komentatorów i pamiętnikarzy.

Wielkie wystawy monograficzne, w których od wielu lat specjalizuje się paryski Grand Palais przynoszą wiele korzyści. Przede wszystkim pozwalają ogarnąć jednym spojrzeniem całość dzieła artysty, a przynajmniej reprezentatywną jego część. Obrazy, często rozmaite wersje tej samej kompozycji powieszone obok siebie dają okazję do porównania i zweryfikowania zasobów muzealnych. Obok arcydzieł dostrzega się często dzieła wątpliwe, niestety, choć od dawna przypisywane autorowi. Na obecnej wystawie także znalazły się portrety dyskusyjne, niewątpliwie innej, słabszej ręki, za to wyposażone w sugestywne dokumenty. Paul Valéry mówił o takich: „Venus wyposażona w metrykę urodzenia”.

Muzeum Historyczne w Warszawie obecnie jest zamknięte od dwóch lat z powodu choroby: chore na zarazę modernizacji i przebudowywane trudno powiedzieć w czym interesie, bo przecież nie w interesie polskiej sztuki i historii. Ale, jak mówią Francuzi „Quand le bâtiment va, tout va”. A może po wyzdrowieniu to „zmodernizowane” muzeum zdecyduje się urządzić wystawę pominiętych polskich portretów Vigée-Lebrun, którą następnie można by pokazać w Paryżu?

Exposition „Elisabeth-Louise Vigée Le Brun. 1755-1842” – Paris, Grand Palais: 23 Septembre 2015 – 11 Janvier 2016.

1. Piotr Witt – Króla dzieła wieloznaczne, „Sztuka”, Warszawa, nr.4-1978; 2. Andrzej Ryszkiewicz – Les portraits polonais d'Elisabeth Vigée-Lebrun, Bulletin du Louvre, nr.2 1980.

Wieczerza wigilijna w polskim domu

Zdecydowana większość Polaków 24 grudnia: połyka się w rodzinnym gronie, przy wigilijnym stole. Ten wieczór poprzedza Uroczystość Narodzenia Pańskiego.

Wieczerzę wigilijną tradycyjnie rozpoczynamy wraz z pojawieniem się pierwszej gwiazdki, symbolizującej gwiazdę betlejemską, która prowadziła Trzech Króli do szopy Narodzenia Pańskiego.

Wigilii towarzyszą zwyczaje i symbole, bez których trudno wyobrazić sobie tę świętą noc. Pod obrus wkłada się odrobinę siana – nawiązując tym do żłóbka, miejsca przyjścia na świat Syna Bożego. Na stole ustawiamy dodatkowe nakrycie – dla zbłąkanego wędrowca, który mógłby trafić tego niezwykłego wieczoru pod nasz dach. Zanim jeszcze zasiądziemy do świątecznego stołu, składamy sobie życzenia, przełamując się opłatkiem, symbolizującym miłość i przebaczenie. Wigilii towarzyszy także obdarowywanie się prezentami kładzionymi pod choinką. Zwykle nie spożywamy 24 grudnia mięsa, w poszanowaniu wielowiekowej, polskiej tradycji.

Obrzęd Wieczerzy Wigilijnej:

– Wigilię rozpoczynamy wspólną modlitwą, stojąc wokół wigilijnego stołu: *W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.*

– Zapalenie świecy: Ojciec rodziny zapala, stojąc na stole świecę i wypowiada słowa: *Oto światłość, która w noc dzisiejszą przysłała na ziemię, by rozproszyc ciemności grzechu i zbawić świat.*

– Wszyscy odpowiadamy: *Bogu niech będą dzięki.*

Następnie Głowa domu czyta Ewangelię (Łk 2, 1-14):

W owym czasie wyszło rozporządzenie Cezara Augusta, żeby przeprowadzić spis ludności w całym państwie. Pierwszy ten spis odbył się wówczas, gdy wielkorządcą Syrii był Kwiryniusz. Wybierali się więc wszyscy, aby dać się zapisać, każdy do swego miasta. Udał się także Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do Judei, do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu i rodu Dawida, żeby się dać zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna. Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie. W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoją trzodą. Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwata Pańska zewsząd ich oświe-

Największa nobilitacja rodziny a... inkluzywność

rozmowa Głosu Katolickiego z Ks. Ep Janem Wątrobą – Przewodniczącym Rady ds. Rodziny Konferencji Episkopatu Polski.

– Rodzina przeżywa we współczesnym świecie istotny kryzys tożsamości. Odmawia się jej roli, jaką powinna pełnić w życiu społeczeństw. Kwestionuje się jej naturalną strukturę i sens. Skutkuje to zmniejszającą się ilością zawieranych małżeństw, rozwodami, życiem w związkach nie-sakramentalnych, spadającą dzietnością i przejmowaniem roli wychowawcy dzieci przez różne instytucje. Ze współczesnego stadta ludzi znika... Bóg. Jaka jest geneza tego stanu rzeczy? Czy dotyczy on jedynie cywilizacji zachodnio-europejskiej? Kryzys ten dotyczy wszystkich kręgów kulturowych. Nie ma kontynentu, nie ma kraju wolnego od tego rodzaju kryzysu. Szukając genezy takiego stanu rzeczy trzeba powiedzieć, że istnieją bardzo różnorodne jego przyczyny. Na pewno tkwią one w samym człowieku, w słabości ludzkiej natury. Dla nas, ludzi wiary, dla chrześcijan, źródłem tego

zamieszania na pewno jest grzech, w różnych jego przejawach. Grzech, który osłabia ludzką naturę. Jednocześnie człowiek ulega różnego rodzaju wpływom zewnętrznym. Ulega pokusom, które popychają go w pułapkę grzechu. Ulega podstępom hedonistycznego, materialistycznego stylu życia, by za wszelką cenę „mieć” i jak najwięcej nagromadzić, by unikać wszystkiego, co wymaga jakichś samoograniczeń, trudu, wyrzeczeń. Wszystko to sprawia, iż coraz mniej jest w ludziach gotowości do stawiania czoła trudnościom. A zatem wszechogarniający człowieka konsumpcjonizm i materializm praktyczny to jedna z wielu przyczyn takiego stanu rzeczy. W naszym kręgu kulturowym istotny jest również wpływ niektórych środków przekazu, które lansują styl życia wolny od problemów i trudności, podpowiadający jednocześnie najprostsze rozwiązania wychodzenia z trudności, z kryzysu, np. poprzez rozwody i wchodzenie w kolejne związki, zamiast podejmowania choćby minimalnego wysiłku, by stawić czoła przeciwnościom. Dochodzą do tego nowe ideologie, jak choćby gender, która – w sposób niespotykany dotąd – próbuje redefiniować samo małżeństwo i rodzinę, lansując coś, co jest zaprzeczeniem dotychczasowego, naturalnego modelu, mającego swe źródła w Bożym Objawieniu.

– Potwierdzeniem postawionej diagnozy było zwołanie przez Papieża specjalnego, dwu-etapowego Synodu Biskupów, który miał się pochylić nad problemami, z jakimi boryka się współczesna rodzina. Jakie wnioski z niego wynikają? Jak Kościół będzie przezwyciężał kryzys „domowego kościoła”?

Zwołanie ostatniego Synodu jest wyrazem odczytywania przez Kościół znaków czasu... Pamiętamy, że już w 1980 r. papież Jan Paweł II zwołał pierwszy taki synod. Papież Franciszek – na początku swego pontyfikatu – także zwołuje Synod dotyczący rodziny, i to w dwóch częściach: sesję nadzwyczajną rok temu i teraz zwyczajną. To był doskonały czas, żeby pochylić się nad wyzwaniem, przed którym stoi tak wiele rodzin i małżeństw, żeby dobrze rozeznaczyć tę sytuację. Najpierw chciał zobaczyć, a potem, w świetle Bożego Słowa i magisterium Kościoła, spróbować ocenić sytuację, by wreszcie wyciągnąć praktyczne wnioski, by działać. Na razie mamy do dyspozycji relację końcową Synodu, która nie jest jeszcze oficjalnym dokumentem Kościoła, ale stanowi wypracowaną przez ojców synodalnych pomoc dla papieża. Teraz czekamy na dokument końcowy, autorstwa papieża i to on będzie miał moc obowiązującą. Ufam, że Franciszek uwzględni sugestie, które Synod wypracował. Dotyczą one pomocy tym, którzy są na etapie przygotowania do małżeństwa, jak również towarzyszenia małżeństwom i rodzinom, na kolejnych etapach ich życia. Termin „towarzystwo” to jedno ze słów-kluczy, zarówno w czasie obrad Synodu, jak i w dokumencie końcowym, a pochodzi ono ze słownika samego papieża Franciszka. To on bardzo często używa tego

ciła, tak że bardzo się przestraszyli. Lecz anioł rzekł do nich „Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz Pan. A to będzie znakiem dla was: znajdziecie Niemowlę owinięte w pieluszki i leżące w żłobie”. I nagle przytęczyło się do anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły Boga słowami: „Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania”.

Prowadzący: Oto słowo Pańskie.

Wszyscy: Chwała Tobie, Chryste.

– Po wysłuchaniu Ewangelii, można zaśpiewa kolędę: *„Bóg się rodzi”*.

– Następnie wszyscy domownicy i zebrani goście odmawiają Modlitwę Pańską: *„Ojcze nasz”*.

– Dalej gospodarz domu wypowiada słowa modlitwy: *„Panie Boże, Ty sprawiłeś, że ta święta noc zajaśniała blaskiem prawdziwej światłości Jednorodzonego Syna Twojego, spraw, abyśmy jaśnili blaskiem Twego światła w naszym codziennym postępowaniu. Przez Chrystusa Pana naszego”*.

Łamanie się opłatkiem:

– A teraz w duchu miłości i przebaczenia przetłamiemy się opłatkiem – chlebem miłości. Otwierając serca nasze w miłości wzajem-

nej, otwieramy je na przyjście Pana. Niech On będzie zawsze z nami.

Składamy sobie życzenia: Po czym, przed samym rozpoczęciem posiłku odmawiamy jeszcze modlitwę: *„Pobłogosław Panie Boże nas i te dary, które z Twojej szczodrości spożywać mamy i naucz nas dzielić się chlebem i radością z tymi, którzy ich nie mają. Przez Chrystusa Pana naszego”*.

Po wigilii przychodzi czas na wspólne śpiewanie kolęd i – na zakończenie – dzieci mogą rozdać czekające pod choinką prezenty. □

terminu mówiącego o tym, że należy być blisko tych, którzy w różny sposób borykają się z trudnościami, którzy np. uwikłali się w kolejne związki, po rozwodach cywilnych. Zatem, to, co Synod proponuje przede wszystkim, to konieczność zmodyfikowania całego programu przygotowania do małżeństwa. Nie można w tym programie pominąć nauczania Jana Pawła II, do którego, na szczęście, Synod się odwołał, zawłaszczając do adhortacji „Familiaris Consortio”. Ojciec św. wyraźnie pisał o trzech etapach przygotowania do małżeństwa: – dalszym, bliższym i bezpośrednim. Ojcowie zauważyli, bowiem, że jedną z przyczyn kryzysu dotyczącego chrześcijańskich małżeństw, jest kryzys wiary. To właśnie tu trzeba szukać, obok grzechu, obecnego kryzysu rodziny. Przygotowanie dalsze odbywa się w rodzinie od najmłodszych lat, poprzez formację chrześcijańską, poprzez przekaz wiary, poprzez osobiste świadectwo rodziców i praktyki religijne. Synod przypominał, że to tu dokonuje się autentyczna formacja chrześcijańska, poprzez realizację najbardziej podstawowych praktyk religijnych. I nie wolno lekceważyć ani zaniedbywać tego etapu formacji. W wielu kręgach kulturowych jest jeszcze bardzo mocna tradycja rodziny wielopokoleniowej, gdzie dokonuje się w sposób naturalny wprowadzanie kolejnych pokoleń w świat wartości i zasad. Ale to też dotyczy drugiego etapu przygotowania do małżeństwa: przygotowania bliższego, czyli katechezy dla narzeczonych, realizowanej na spotkaniach przy parafialnych, jak to jest w Polsce, organizowanej w ramach kursów przedmażeńskich. Synod zachęca, by na tym etapie przygotowań większy udział mieli wierni świeccy. Bo to nie jest zadanie tylko dla duszpasterzy. Oni – owszem, mają tu swoją rolę i zadanie: mają głosić katechezę, przypominać Boży

zamysł wobec małżeństwa i rodziny, zapisany w całym Objawieniu i w magisterium Kościoła. Na tym etapie niezwykle ważne zadanie mają jednak do spełnienia zwłaszcza inni małżonkowie, którzy żyją w przykładowym małżeństwie i mogą być świadkami, nauczycielami. Podobnie specjaliści w dziedzinie prokreacji, lekarze, psychologowie. To także jest wezwanie do wspólnot i ruchów kościelnych o charyzmacie rodzinnym. Ci ludzie – wierni świeccy, zaangażowani w życie Kościoła, mogą zrobić bardzo dużo. Wielkim problemem pozostaje słabe rozumienie sakramentalnego charakteru małżeństwa. To stanowi jedną z przyczyn, dla jakich młodzi ludzie nie chcą zawierać małżeństwa w kościele, bo nie wierzą w sakramentalny jego charakter, nie potrafią docenić łaski sakramentalnej, obecności Chrystusa. Młodzi ludzie bardzo często nie widzą różnicy między związkiem cywilnym a ślubem kościelnym. I to jest ogromne zadanie dla duszpasterzy, by pogłębiać rozumienie sakramentu małżeństwa. Synod mówi także o konieczności towarzyszenia małżonkom zaraz po ślubie. Często, po kilku miesiącach uniesień, są oni pozostawieni sami sobie, wobec nowej rzeczywistości, kiedy może się okazać, że pierwotne zauroczenie i zaangażowanie uczuciowe, już nie wystarcza... Tu jest potrzebne towarzyszenie – ze strony np. dojrzałych małżeństw, które pomogą im w tej nowej sytuacji.

– **Paradoksalnie pojawia się jednak i inne zagrożenie.** Jeżeli Kościół będzie zajmował się głównie rodzinami „patologicznymi” i patologiami rodzin, to jakoś zapomni o rodzinach „normalnych”, wiernych małżeńskiej przysiędze... Jak Ks. Biskup postrzega w tym kontekście propozycje wypracowane przez Synod? Rzeczywiście, po wcześniejszej, nadzwyczajnej sesji synodalnej, można było odnieść

wrażenie, że Synod więcej czasu, energii, troski okazuje tym „poranionym”, którzy np. weszli w niesakramentalne związki i stąd ich problem z uczestnictwem w pełni w życiu Kościoła. Na szczęście ojcowie synodalni uznali, że z Synodu przede wszystkim musi poptynąć głos uznania, szacunku i wdzięczności dla tych wszystkich małżeństw, które starają się, choć nie bez trudu przecież, żyć zgodnie z nauką Chrystusa, właśnie z tym Bożym planem... wobec małżeństwa i rodziny. To one muszą usłyszeć, że Kościół nie tylko nie zmienia nic w nauczaniu i swojej praktyce duszpasterskiej, w stosunku do wszystkich rodzin, ale wręcz na nie liczy i chce je jeszcze bardziej zaangażować i włączyć w całe dzieło duszpasterstwa rodzin. Być może wrażenie takie ma swe źródło w języku i przepowiadaniu papieża Franciszka, który lubi posługiwać się obrazem Kościoła, jako szpitala polowego... Zadaniem chrześcijan jest m.in. opatrywać rany, wspierać pobitych, poranionych – przez grzech, przez swe złe wybory, przez współmałżonka. To są często osoby porzucone, autentycznie skrzywdzone, ale także „pobite” przez samych siebie – bo grzech zawsze zostawia ślady, oślabia. I papież wiele razy mówił, że tym osobom, trzeba okazać szczególne współczucie, muszą one odczuć, że są nadal kochane: przez okazywane im miłosierdzie, czułość, delikatność, inkluzyjność. Ten ostatni termin stanowi kolejne słowo – klucz. Inkluzyja, czyli włączenie – tak, nigdy ekskluzja. Nasi bliźni nie mogą się czuć wyłączeni, przeciwnie – należy usuwać wszelkie tego przejawy i włączać ich do wspólnoty wiernych. Na szczęście przypomniano jednocześnie, że tymi, którzy mają to robić w pierwszym rzędzie są właśnie małżeństwa zdrowe i otwarte na nowe życie, wiernie realizujące Bożą wizję małżeństwa i rodziny.

ciąg dalszy na str. 16

Największa nobilitacja rodziny... ciąg dalszy ze str. 15

To one są wezwane do tego, by poprzez swoje świadectwo stawiały się taką najpiękniejszą promocją sakramentu małżeństwa i rodziny, żeby swoją wiernością dodawały odwagi innym, którzy stoją decyzji rozpoczęcia wspólnej drogi życia.

– W Kościele, w Polsce i poza jej granicami, pojawia się wiele inicjatyw na rzecz rodziny, duszpasterstwa rodzin, ale czy są one adekwatne do wyzwań, jakie stawia współczesna rzeczywistość? Na czym powinna polegać tu odnowa, czy reforma Kościoła? Z całą pewnością podejmowane wysiłki nie są doskonałe ani zadawalające – zawsze można rościć o wiele więcej. Na dodatek jest coraz mniej kapłanów, zwłaszcza w krajach europejskich. Nie jest też łatwo pozyskać do duszpasterstwa rodzin, do poradni rodzinnych,

jako doradców życia rodzinnego małżonków, czy osoby świeckie. Tu zawsze – przynajmniej w Polsce – będziemy stać przed problemem – jak bardziej jeszcze włączyć zaangażować, wiernych świeckich... To jest wielkie wyzwanie dla Kościoła takiego, jak w Polsce, o którym się często mówi – i nie bez racji – że jest... skleryzowany, bo wystarczająca liczba kapłanów sprawiała, że wierni nie czuli się potrzebni. Dzisiaj widzimy, że osoby świeckie, jako świadkowie, są czasem bardziej wiarygodne i przekonujące, i uważniej są słuchane przez młodych. Dotyczy to zwłaszcza języka, w jakim omawiamy tematy współżycia seksualnego, intymności małżonków, teologii ciała, prokreacji, antykoncepcji czy naturalnych metod regulacji poczęć. Tu potrzeba wielkiej pracy, żeby wypracować język, który nie będzie zbiorem ogólników czy abstrakcji. Potrzebny jest język konkretny, którym posługują się ludzie młodzi, ale bez

banalizowania czy wulgaryzowania. Pytanie – jak to zrobić? Są też braki i niedociągnięcia, które stosunkowo łatwo można usunąć, np. czysto logistyczne, organizacyjne, dotyczące pomieszczeń, w których odbywają się spotkania, ich estetyki, wyposażenia, zaplecza sanitarnego czy samej dostępności. To wszystko powinno być na odpowiednim poziomie, tym bardziej, że wielu młodych ludzi naprawdę na serio traktuje przygotowanie do małżeństwa i obok wysokiego poziomu merytorycznego oczekuje właściwej oprawy i formy.

– Przeżywamy Uroczystość Bożego Narodzenia, „Słowo” stało się ciałem w ludzkiej rodzinie. Czy to zbawcze wydarzenie – narodzenie się Boga – stanowi wciąż nadzieję dla współczesnych rodzin – tych w Polsce i tych, którym przyszło żyć na emigracji? Z całą pewnością. Wystarczy przecież uświadomić sobie, że Ten, który miał wiele

Uroczysty Dzień Skupienia

We wtorek 20 października przybyliśmy do Méricourt (Pas de Calais) na uroczysty Dzień Skupienia, zorganizowany przez Związek Bractw Różańcowych we Francji.

Ten uroczysty Dzień rozpoczęliśmy Mszą św. celebrowaną przez licznie przybyłych kapłanów. Ks. dyr. Ryszard Kaczor podczas homilii prosił o częste odmawianie Różańca we wspólnotach kościelnych i naszych rodzinach.

Przypomnijmy, że nazwa różaniec „rosarium” – oznacza bukiet bądź ogród róż. Liczba „zdrowasiek” w różańcu jest niczym 150 psalmów, do których św. Jan Paweł II

dodał jeszcze 50, by rozjaśnić pełnię tajemnic zbawienia.

W przyrodzie istnieje od 150 do 200 gatunków róż – tyle, ile pozdrowień Anielskich w trzech lub czterech częściach Różańca. Odmawianie Różańca – tak po ludzku – pozwala zachować świeżość duszy. Już w XI w. uczestnicy wypraw Krzyżowych przywieźli na Zachód Różaniec, znany w swojej formie, choć różnej treści. Krzyżowcy udawali się

do Ziemi Świętej, by bronić kolebki chrześcijaństwa przed wymazaniem go z historii tamtej ziemi.

Różaniec stał się praktycznym narzędziem modlitwy dostępnym dla wszystkich, okazał się przydatny do związania ludzkich pragnień z myślą Boga. Różaniec pozwala nam przeżyć Ewangelię, otwiera i oczyszcza człowieka, pozwala dotknąć całym sobą wiary. Różaniec, źródło mądrości pogłębionej i siły niezwykłej, to nic innego jak bukiet modlitw. Mają różne kolory, jak tajemnice zawarte w ich pięknie, przyciągają wzrok. Obroną dla Kościoła nie jest już zamknięty Wieczernik, lecz ufność pokładana w Bogu,

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ 19 kolejka ekstraklasy: Górnik Łęczna – Pogoń Szczecin 2:3, Zagłębie Lubin – Termalica Białystok 2:0, Jagiellonia Białystok – Górnik Zabrze 2:3, Korona Kielce – Lech Poznań 0:1, Piast Gliwice – Cracovia 2:2, Podbeskidzie Bielsko-Biała – Ruch Chorzów 1:1, Lechia Gdańsk – Śląsk Wrocław 1:0, Wisła Kraków – Legia Warszawa 0:2. Remis lidera Piasta z wiceliderem Cracovią spowodował, że Legia została wiceliderem, zmniejszając stratę do Piasta do 5 pkt.

☺ Hiszpańskie media twierdzą, że rozpoczęły się oficjalne negocjacje w sprawie prze-

ścia Roberta Lewandowskiego do Realu Madryt. Transfer miałby dojść do skutku najpóźniej do stycznia 2016 r.

☺ Reprezentacja Polski zanotowała kolejny awans, tym razem z 38. na 34. miejsce, w rankingu Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA). Pierwszą pozycję na koniec roku utrzymała Belgia, a nowym wiceliderem Argentyna.

☺ Na MŚ piłkarek ręcznych w Danii, Polki najpierw uporały się z Kubą 27:22, ale w drugim meczu przegrały z mocną Szwecją 30:31.

☺ Tomasz Polewka zdobył złoty medal w wyścigu na 50 m stylem grzbietowym pływackich mistrzostw Europy na krótkim basenie w Netanji. Czasem 22,96 ustanowił rekord Polski. Polacy zdobyli w Izraelu siedem medali: trzy złote (Polewka, Kawęcki na 100 m. grzbietowym i na 200 m.) oraz po dwa srebrne i brązowe. Polacy zajęli 5 miejsce w tabeli medalowej.

☺ Piłkarze ręczni Vive Tauron Kielce pokonali na wyjeździe broniącą trofeum Barcelonę 33:31 w meczu 10. kolejki grupy B Ligi Mistrzów piłkarskiej. Drużyna Orlenu

Spotkanie z red. Stanisławem Michalkiewiczem

„POLSKA WOBEC STRATEGICZNYCH PARTNERÓW”, „JAKICH REFORM POLSKA POTRZEBUJE?”

10- stycznia 2016 w Paryżu – parafia Świętej Genowefy – 18, rue Claude Lorrain (m° Exelmans) – po Mszy świętej o 11.30.

Wstęp wolny; Bliższe informacje: T. 06 09 76 88 32

Po spotkaniu można będzie nabyć książki Autora (dla chętnych z dedykacją).

Stanisław Michalkiewicz: działacz opozycyjny w PRL-u, współzałożyciel ROPCiO, historyk, prawnik, eseista, wykładowca akademicki, autor kilkunastu książek.

ZAPRASZAMY SERDECZNIE!

innych sposobów, aby zbawić człowieka, wybrał rodzinę, jako drogę przyjścia na ziemię i wejścia w nasz ludzki świat. Boży Syn rodzi się jak każde inne niemowlę, jak każdy człowiek, w rodzinie i poprzez rodzinę – taką zwykłą, ubogą, nikomu nieznaną, że właśnie w tej rodzinie otrzymuje wszystko, co jest Mu potrzebne do życia na ziemi – to właśnie uważam za najpiękniejszą nobilitację rodziny, jej wywyższenie i uświęcenie. Słusznie, więc mówimy, że Boże Narodzenie to są święta najbardziej rodzinne, niosące nadzieję i otuchę także rodzinom i małżonkom. Boże Narodzenie i Tajemnica Wcieleń stanowi źródło nadziei w tym znaczeniu, że wpisuje się najpełniej w Bożą ekonomię zbawienia, która jest objawieniem miłości miłosiernej. Boży Syn rodzi się w Betlejem, pośród wielkiej biedy, na uboczu, jakby pośród wykluczonych, o których dziś tak często mówi papież Franciszek. Świadcami

byli pasterze, których towarzystwa ludzie wcale nie szukali, i wędrowcy pukający do drzwi: Maryja z Józefem, dla których nie było miejsca w gospodzie. To wszystko ukazuje, że Bóg właśnie takie miejsca sobie upodobał i tam rozbija swój namiot. Właśnie na znak tej bliskości, czułości i inkluzyjności Bóg chce włączyć do swojego planu zbawienia całą ludzką mizérię. Boże Narodzenie to objawienie prawdy, że także ci, którzy może czują się jakoś wykluczeni ze społeczności wiernych z powodu swojej nieuregulowanej sytuacji małżeńskiej, mają przystęp i udział w tajemnicy Bożego miłosierdzia i nie muszą być pozbawieni perspektywy zbawienia. Bóg ma różne drogi i sposoby dotarcia do człowieka ze swoją łaską. Owszem, najbardziej powszechną i naturalną jest droga sakramentów świętych. Ale to właśnie w te Święta słyszymy słowa, że dla Boga nie ma nic niemożliwego. I stąd zachęta do tych wszyst-

kich, którzy w tym momencie nie mogą przystępować do Komunii św. sakramentalnej, aby pamiętali, że mogą i powinni uczestniczyć w modlitwie Kościoła, zwłaszcza we Mszy św., w słuchaniu Słowa Bożego, w modlitwie wspólnotowej lub indywidualnej. Mogą prosić o błogostawieństwo, które też jest źródłem wielkiej łaski, mogą przyjmować Komunię św. duchową, a nade wszystko spełniać uczynki miłosierdzia, bo pod koniec naszego życia będziemy sądzeni z miłości. Miłosierdzie, które objawiło się w Stajence Betlejemskiej, jest w zasięgu ręki i do niego ma dostęp każdy, nawet, jeśli w tej chwili nie żyje w stanie łaski uświęcającej. Ma on prawo do miłosierdzia, jak nam to przypomniawszy św. Faustyna, która zapisała słowa Pana Jezusa, że im bardziej ktoś się czuje grzesznikiem, tym ma większe prawo do Jego miłosierdzia. I tu bije źródło chrześcijańskiej nadziei. □

której murem są paciorki Różańca, a człowiek który zachwyci się pięknem róż, będzie się modlił i w ten sposób uratuje siebie i świat.

Po Mszy św. udaliśmy się na wspólny positek, gdzie mieliśmy okazję gratulować

Ks. Stanisławowi Jurkowskiemu z okazji jego 90- urodzin i święta Stanisława.

Ten uroczysty dzień zakończyliśmy Nabożeństwem Różańcowym. □

Sekretarki Związku: St. Napora, L. Jabłoński

Z POLONIJNYCH WSPOMNIENI

Bogdan Usowicz

Wistys Płock w swojej grupie zremisowała u siebie z mistrzem Chorwacji PPD Croatia Zagrzeb 23:23.

☺ Sporty zimowe. Justyna Kowalczyk walczy na razie o formę. W biegu łączonym (7,5 + 7,5 km) oboma stylami w Lillehammer była dopiero 32. Lepszy był start w pierwszym z maratonów cyklu Visma Ski Classics w Livigno. Kowalczyk zajęła 3 miejsce, ale najlepsze walczyły w tym czasie w sztafetach w Lillehammer. W Lillehammer startowali też skoczkowie. W pierwszym konkursie najlepszy z Polaków Kamil Stoch był

15. W drugim, najlepsze, bo 10 miejsce zajął Stefan Hula.

☺ Artur Waś wygrał wyścig na 500 m Pucharu Świata w tyżwiarstwie szybkim w niemieckiej miejscowości Inzell. W klasyfikacji PS w tej konkurencji Polak jest czwarty.

☺ Uderzenie Agnieszki Radwańskiej z finatu turnieju WTA Finals w Singapurze zostało wybrane „zagraniem roku” w plebiscycie organizacji WTA. Polska tenisistka zdobyła to wyróżnienie trzeci raz pod rząd.

☺ Wyniki 29. kolejki Polskiej Hokej Ligi.

Grupa silniejsza: GKS Tychy – Unia Oświęcim 9:3, JKH GKS Jastrzębie – Ciarko PBS Bank STS Sanok 2:3, TatrySKI Podhale Nowy Targ – Comarch Cracovia 3:7. Grupa słabsza: Zagłębie Sosnowiec – Naprzód Janów 2:3, Polonia Bytom – Orlik Opole 8:1, SMS U20 Sosnowiec – Nasta Mires Toruń 4:3.

☺ Tadeusz Błazusiak (KTM) był trzeci w inauguracyjnej eliminacji mistrzostw świata w motocyklowym SuperEnduro, która odbywała się w tódzkiej hali Atlas Arena. Zwyciężył Amerykanin Cody Webb (KTM). □

Konkurs Roku Bożego Miłosierdzia

Dorośli od 18-go roku życia

Ojciec Św. Franciszek ogłosił «Rok Jubileuszowy Bożego Miłosierdzia». PMK we Francji zaprasza dorosłych do udziału w Konkursie ze znajomości encykliki «Dives in Misericordia» (Bogaty w Miłosierdzie) Św. Jana Pawła II oraz «Uczynków miłosiernych co do duszy i co do ciała». Udział w Konkursie jest otwarty dla wszystkich Polskich Ośrodków Duszpasterskich. Będzie przebiegał dwustopniowo: na szczeblu regionalnym – po wiosennych zebraniach dekanalnych w poszczególnych regionach zostanie przeprowadzony pierwszy etap metodą quizu: spośród 4 możliwości należy zakreślać odpowiedzi właściwe. Uczestnicy na szczeblu regionalnym, którzy osiągną przynajmniej

50% dobrych odpowiedzi, kwalifikują się do finału, który odbędzie się podczas 142 Pielgrzymki do Lourdes: w sobotę 7-go maja 2016. Finał Konkursu zostanie przeprowadzony także metodą quizu.

I nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Ziemi Św. w 2017 R.

II nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Rzymu jesienią 2016

III nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Lourdes w roku 2017

Zgłoszenia udziału w konkursie prosimy kierować na adres:

Ks. dr Krystian Gawron, Polskie Seminarium w Paryżu, 11, rue Jules Guesde 92-130 ISSY LES MOULINEAUX. Tel.: 01 46 45 79 79 lub e-mail: sempol.paris@gmail.com □

ks. prał. Krystian Gawron – wicerektor PMK we Francji

Liturgiczny

Kalendarz Głosu Katolickiego

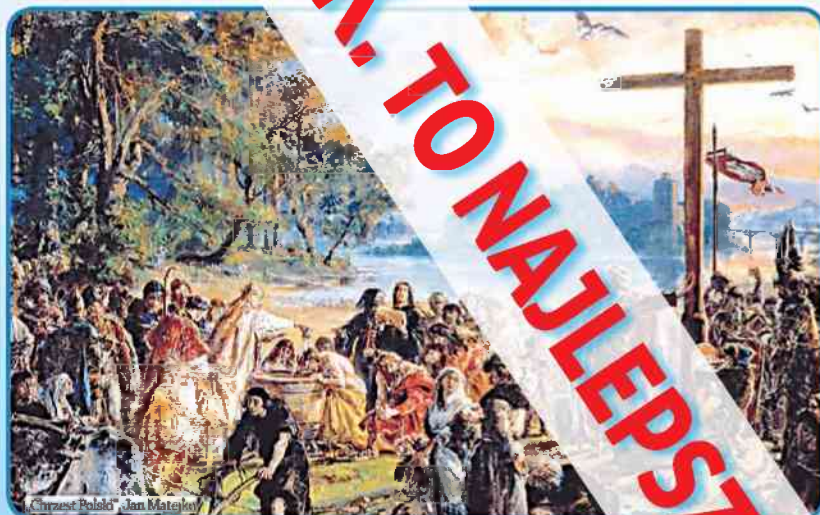
Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

2016

1050^{lecie}
**CHRZTU
POLSKI**

(LES 1050 ANS DU BAPTÊME DE LA POLOGNE)

**Niedroga francusko-polska
firma pogrzebowa**
Tel./fax 02 31 85 23 66
mówimy po polsku i po francusku
josefa.bazincourt@gmx.fr
POMAPES FUNERAIRES POLONIA
ASSISTANCE INTERNATIONALE

SAMI SWOI
Polskie sklepy spożywcze
93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV. ANATOLE FRANCE
Tel. 01 72 51 62 00
94200 IVRY SUR SEINE
44, RUE LENINE
Tel. 01 70 25 46 62
e-mail: sami.swoi@net.pl

Janosik
SINDBAD
Wyloty z Francji do ponad
200 miast w Polsce!
Kierownictwo telefoniczne:
01 40 20 00 80
01 44 69 30 80

**CENTRUM
STOMATOLOGICZNE
PRONY**
91, rue de Prony
75017 Paris
01 44 29 79 89
Mówimy po polsku

Karouna
Tel. 01 40 15 09 09

1050^{lecie}
**CHRZTU
POLSKI**

ZAMÓW GO JUŻ DZISIAJ

wypełniając kupon
zamieszczony
poniżej i wysyłając
go na adres redakcji
„Głosu Katolickiego”
263 bis, rue St-Honoré,
75001 Paris

W Kalendarzu znajdziesz także jego
wersja kieszonkowa (do wycięcia)!

KUPON zamówienia Kalendarza

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2016 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,20 €** (z przesyłką **4,70 €**). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Dołączam

☐ czek (dla „Voix Catholique”) ☐ gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris
Tel. 01 55 35 32 31; 01 55 35 32 28; e-mail: vkat@sfr.fr

WSPÓLNOTA POLAKÓW z CHELLES - NEUILLY-SUR-MARNE PW. ŚW. JANA PAWŁA II - Duszpasterz ks. Michał Biedak
 Msze św. w niedzielę o g. 9³⁰ w kościele St. Baudile: Pl. du Chanoine Héroux - Pl. de la Résistance w Neuilly-sur-Marne.

Rocznica Powstania Listopadowego

28 listopada 2015 roku, Stowarzyszenie Polskich Kombatantów - Koło Paryż zorganizowało uroczyste obchody 185-tę rocznicy wybuchu Powstania Listopadowego.

Uroczystość rozpoczęła się o godz. 16 na cmentarzu Montmartre, gdzie przy grobach Powstańców Listopadowych, zgromadzili się Polacy mieszkający w regionie paryskim oraz liczna grupa gości z Niemiec (z Klubu GP z Essen).

Jeszcze przed rozpoczęciem uroczystości, biorąca w nich udział Pani Barbara Kłosowicz-Krzywicka (prezes Towarzystwa Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji), opowiedziała uczestnikom rocznicowego spotkania, jak zwykle w bardzo interesujący sposób, historie związane z niektórymi grobowcami znajdującymi się przy Alei Polskiej oraz spoczywającymi w nich Powstańcami Listopadowymi.

Licznie zgromadzeni rodacy z Francji i Niemiec, wspólnie z prowadzącymi spotkanie Anną i Andrzejem Kotakowskimi odśpiewali pieśni patriotyczne z powstańczych czasów („Warszawianka 1830”, „Polonez Kościuszki”, „Bywaj dziewczę zdrowe”, „Ostatni mazur”, „Przy sadzeniu róż” oraz „Marsz Polonia”), które były przeplatane wierszami, deklamowanymi przez uczestników (Zbigniew Kowalik, Krzysztof Walendzik, Mirosław Sadowski oraz Jan Marciniak).

Na zakończenie uroczystości na cmentarzu Montmartre, Ks. inf.

Stanisław Jeż przypomniał wielkie dzieła, które powstały dzięki przebywającym na emigracji takim postaciom, jak Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, książę Adam Jerzy Czartoryski, Zygmunt Krasiński, Fryderyk Chopin i wielu innych, którzy tworzyli Wielką Emigrację. To właśnie wtedy powstały takie dzieła jak najstarsza Polska Misja Katolicka, Hotel Lambert i wiele innych.

Następnie Ks. Infułat poprowadził wspólną modlitwę za spokój dusz zmarłych powstańców, po czym po odśpiewaniu Roty i Boże coś Polskę oraz zapaleniu zniczków na grobach polskich Powstańców przenieśliśmy się do Domu Kombatanta przy ulicy Legendre.

Drugą część obchodów rozpoczęła Pani Anna Kotakowska, która wygłosiła ciekawy i wzruszający referat o przemarszu powstańców na emigrację, przez takie kraje jak Austro-Węgry, Niemcy, czy Francja.

Spotkanie zakończyło się koncertem Andrzeja Kotakowskiego, wielkiego barda współczesnej pieśni patriotycznej, a jednocześnie głównego pomysłodawcy paryskich uroczystości obchodów 185 rocznicy Powstania Listopadowego.

Jurek Malinowski
 fot. A. Kotakowski, W. Kusy

Jasełka i Gwiazdka w Argenteuil

Szkoła Polska im. Marii Curie-Skłodowskiej w Argenteuil oraz Rada Parafialna przy kościele św. Bernadety serdecznie zaprasza ją na:

Jasełka i Gwiazdkę szkolną

w dniu 17 stycznia 2016 roku o godz. 15-ej, w sali Jean Vilar, 9 Bd. Héloïse, 95100 Argenteuil.

W programie: Jasełka w wykonaniu dzieci z grup katechetycznych; tańce folklorystyczne w wykonaniu dziecięcej grupy „Motylki”; przedstawienie gwiazdkowe w wykonaniu dzieci ze szkoły polskiej; występ zespołu „WICI”; loteria.

Św. Mikołaj obdaruje wszystkie dzieci słodyczkami a w barze będzie można nabyć polskie ciasta, pączki i napoje. **Zapraszamy!!!**

e-mail: contact@polonia-argenteuil.com

www.polonia-argenteuil.com

ZAPRENUMERUJ „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ ☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)

Adres: _____ ☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ ☐ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na:
 Głos Katolicki – Voix Catholique
 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
 Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
 w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

Stowarzyszenie Obrońców Krzyża w Paryżu wraz ze Stowarzyszeniem Kombatantów Polskich - Koło Paryż

ORGANIZUJE SPOTKANIE OPŁATKOWE „RADIA MARYJA”, NA KTÓRE PRZYJADĄ GOŚCIE Z TORUNIA.

Odbędzie się ono 10 stycznia 2016 r. o godz. 13 w Domu Kombatanta (IV piętro) - 20, rue Legendre (m° Villiers lub Malesherbes). Będzie tu też można obejrzeć (III piętro) wystawę fotograficzną przedstawiającą obronę krzyża na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie i manifestację w obronie TV Trwam w Paryżu.

Opłatek rozpoczynamy Mszą św. o godz. 11, w kościele polskim Wniebowzięcia NMP (263 bis, rue St. Honoré).

Udział w kosztach 35€ od osoby, ilość miejsc ograniczona. Zgłoszenia prosimy przesyłać (wraz z czekiem) na adres: Stowarzyszenie Obrońców Krzyża, 221, rue de Belleville, 75019 Paris. Zgłoszenia można też dokonać telefonicznie (06 12 19 79 13), albo mail: stow.obroncowkrzyzyparyz@hotmail.fr (do 31 grudnia).

Maria Jolanta Dzwigata

Epicerie Polonoise **Baltyk** **Salon Polski**

ŚWIEŻE PRODUKTY PROSTO Z POLSKI

SKLEP INTERNETOWY - www.baltyk.fr

WĘDLINY
BIAŁY SER
WÓDKA
PIWA

OGÓRKI
MARYNOWANE
WYROBY
CUKIERNICZE

I WIELE INNYCH PRODUKTÓW
Zapraszamy
od Poniedziałku do Soboty od 10⁰⁰ do 19⁰⁰
w Czwartki od 12⁰⁰ do 20⁰⁰

St-Germain-en-Laye - 2, rue d'Hennessy
tel. 01 30 61 40 59 | e-mail: baltyk@orange.fr | www.baltyk.fr

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.
Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;
16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.
Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Rozliczenia księgowe.
06 62 90 02 39

Polskie Towarzystwo Katolickie zaprasza na

Bal Sylwestrowy

31 grudnia od 20⁰⁰ do 5⁰⁰ rano

Dammarie Les Lys-L'espace NINO FERRER Place Paul Bert

Gra polska orkiestra „Bohema”

Wstęp 90 € od osoby. W cenie biletu swiata zne Menu.

Rezerwacja płatna do 20 grudnia 2015

tel. 06.50.31.17.62; 06.10.25.30.51; mail: margotki@hotmail.fr

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY

91, rue de Prony 75017 PARIS
Linia metra nr. 3 stacja Pereire
RER C, stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant (karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Mówimy po polsku

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE

przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien-dentiste
33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

LUXSUS -PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI -OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW,
RZESZÓW.TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20;
(00 48 12) 284 12 50!**WSPARCIE**okołoporodowe, laktacyjne;
PRZYGOTOWANIE
do porodu i rodzicielstwa.E-mail:
akademiaprzyszlegorodzica@gmail.com;
Tel. 06 42 46 70 59.**PSYCHOLOG-TERAPEUTA:**

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, cięż-
kich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

**- NAPRAWA KOMPUTERÓW,
INSTALOWANIE PROGRAMÓW,
WYMIANA PODZESPOŁÓW.**

T. 06 98 42 59 75

**TRANSPORT - AUTOLAWETA
NA TERENIE CAŁEJ RANCJI.
PRZEPROWADZKI, WYWÓZGRUŻU**

Tel. 06 30 40 49 49 (Jarek)

**GŁOS
KATOLICKI**

PRZYJACIELE

Mme Sulmirska-Charmet Urszula - 70€
Mme Villeroy Janina - 70€
M Popielski Stanisław - 70€
Mme Nimson Renata - 70€Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się
ukazywać w kolejnych numerach GK.Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki
„Prenumeratą Przyjaciół”, składamy serdeczne
podziękowania. (Redakcja)**SAMI SWOI****Polskie sklepy spożywcze!!!**NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA**ZAPRASZAMY:****NOWY SKLEP!!**93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV ANATOLE FRANCE

WTO-SOB: 10.30 - 19.30;

NIEDZ. 10.00 - 14.00

TEL. 01 72 51 62 00

- RER B - AULNAY SOUS BOIS

94200 IVRY SUR SEINE
44, RUE LENINE

PON-SOB: 10.00 - 20.00

TEL. 01 70 25 46 62

- METRO 7 - MAIRIE D'IVRY

- RER C - IVRY SUR SEINE

- BUS 125 - PRZYSTANEK MOLIERE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

Tel. 01 40 15 09 09 • www.karolina.fr

*Najlepsze
Towarzystwo w Podróży!***KAROLINA**FRANCE - POLSKA - FRANCJA - POLOGNE - FRANCE - POLSKA - FRANCJA - POLOGNE - FRANCE - POLSKA
BILETY AUTOKAROWE I LOTNICZE - BILLETS D'AUTOCARS ET D'AVIONS - BILETY AUTOKAROWE**TRANSPORT:**

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

PORADNIA PSYCHOLOGICZNAprzy Parafii polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorain
przyjmuje bezpłatnie, w niedziele o godz. 17.00.**Masz problem z piciem?****Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!**

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00: 3, rue Rampal (kod: 9172), 75019
Paris, M° Belleville/;**Wtorki** godz. 19.30: 18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris,
M° Exelmans/;**Środy** godz. 19.30: 20, rue Legendre (2 piętro), 75017
Paris, M° Villiers/**Czwartki** godz. 19.30, 11, Ville St-Jacques (kod: 0911),
75014 Paris, M° Saint-Jacques.**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 45 (2615): 20-27. 12. 2015

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś — Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA — 2, rue du 19 mars 1962 — 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) — 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 9.12.2015

Inf. o prenumeracie na str. 19

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV

21 grudnia 2015 – 3 stycznia 2016

PONIEDZIAŁEK 21 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Dzika Polska – serial 11³⁵ Tygodnik.pl 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁵ Teatr 16²⁵ Naszaarmia.pl 16⁵⁵ Rezydencja – telenowela 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Regiony z Historią 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Cisza nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Tomasz Lis na żywo 0⁴⁵ Rezydencja – telenowela 1¹⁵ Sześć milionów sekund – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 22 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Ratownicy – serial 14²⁰ Z naturą na co dzień – dokument 14⁵⁰ Felieton 15⁰⁵ Wielki Test o Żywności 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Felieton 17⁵³ Nożem i widelcem 18⁰⁵ Alchemia zdrowia i urody 18²⁰ Nie ma jak Polska – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁰ Felieton 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵

Halo Polonia 23⁴⁰ Gulbinowicz – dok. 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 23 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Czysta nad rozlewiskiem – serial 14²⁵ Gulbinowicz – dok. 15³⁰ Jak to działa 16⁰⁰ Tygodnik Kulturalny 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa łamie przepisy 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰

PROGRAM

21 – 27 grudnia 2015

PONIEDZIAŁEK 21 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11³⁰ Felieton 11⁴⁰ Dok. 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Sól ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Księga Ruth 15⁴⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

WTOREK 22 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13³⁰ Dok. 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Nurt – film 15²⁵ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dok. 16⁴⁰ Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

ŚRODA 23 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Serial 9³⁰

Aktualności WSKSiM 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁰ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audiencja Generalna 11¹⁰ Program edukacyjny 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 11⁵⁰ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 13²⁵ Św. na każdy dzień 13³⁰ Dok. 14⁰⁰ Film 15⁴⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Reportaż 16⁵⁰ Św. na każdy dzień 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

CZWARTEK 24 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Słowo Życia 8²⁰ Św. na każdy dzień 8²⁵ Dla dzieci 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Reportaż 10³⁵ Teatr 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14¹⁰ Film 15⁰⁰ Kolędy i pastorałki 15¹⁰ Reportaż 15⁴⁰ Reportaż 16⁰⁵ Św. na każdy dzień 16¹⁰ Reportaż 16⁴⁰ Równica 17²⁵ Przegląd Źródła 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Wigilijny wieczór 18²⁰ Wizyta duszpasterska 19⁰⁰ Wigilijny wieczór 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Wigilijny wieczór 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Św. na każdy dzień 21³⁰ Msza Św.

PIĄTEK BOŻE NARODZENIE

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Film 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Kolędowanie z Promyczkami 12⁰⁰ Urbi et Orbi 12³⁰ Życzenia Bożonarodzeniowe 12⁴⁵ Film 14²⁰ Sól

Ziemi 15²⁰ Reportaż 15³⁵ Dok. 15⁵⁵ Słowo Życia 16⁰⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Życzenia Bożonarodzeniowe 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Koncert Bożonarodzeniowy 19⁰⁰ Reportaż 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Życzenia Bożonarodzeniowe 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

SOBOTA ŚW. SZCZEPANA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Reportaż 8³⁰ Uniwersytet Biblijny 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Pieśni dla Maryi 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Św. na każdy dzień 12²⁵ Dla dzieci 13⁰⁰ Widowisko 14³⁰ Dok. 15⁰⁰ Dok. 15⁴⁵ Reportaż 16⁰⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Życzenia Bożonarodzeniowe 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Koncert kolędowy Eleni 19¹⁵ Kolędy i pastorałki 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Życzenia Bożonarodzeniowe 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

NIEDZIELA 27 GRUDNIA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Film 9³⁰ Reportaż 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Msza Św. 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Przegląd Niedzieli 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Sól ziemi 14³⁰ Film 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Józef z Egiptu. □

Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Po prostu 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Znak Orła – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 24 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10²⁰ Gdzie jesteś Święty Mikołaju? – film 11¹⁰ Polonia 24 11⁴⁰ Halo Polonia 12⁴⁰ Barwy szczęścia – serial 13¹⁵ M jak miłość – serial 14¹⁰ Egzamin z życia – serial 15⁰⁵ Wilnoteka 15²⁵ Kolędy świata 16²⁰ Gwiazdka w Złotopolicach – film 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Felieton 17⁵⁵ Koncert świąteczny Katedra w Pelplinie 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19³⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Orędzie Abp Gądeckiego 21⁰⁰ Kolędy w pałacu prezydenckim 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁰ Halo Polonia 23²⁵ Felieton 23³⁰ Kolędy i pastoralki śpiewa Zespół Pieśni i Tańca Śląsk 23⁵⁵ Pasterka Sanktuarium MB Częstochowskiej na Bachledówce 1³⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK BOŻE NARODZENIE

8¹⁵ Nieznana opowieść wigilijna – film 9³⁰ Chwała na wysokości kolędy z Zakopanego 10³⁰ Polonia 24 10⁵⁵ Halo Polonia 11⁵⁵ Urbi et Orbi – błogostawieństwo z Watykanu 12³⁰ Kolędy z Mazowszem 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Gąssowski świątecznie 14⁵⁰ Nie tylko Gustlik – dok. 15⁵⁰ U Pana Boga za piecem – komedia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Gwiazdy na gwiazdkę 18⁵⁰ Święta z Kylie Minogue 19²⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁰ Halo Polonia 23³⁰ U Pana Boga za piecem – komedia 1¹⁰ Z Bożego Narodzenia 1³⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA ŚW. SZCZEPANA

8¹⁵ Świąteczna Rewia Gwiazd 8⁵⁰ Panna z mokrą głową – film 10³⁵ Cała Polska śpiewa kolędy z Jedyńką i radiem ZET 11³⁰ Polonia 24 11⁵⁵ Halo Polonia 12⁵⁰ Pamiętaj o mnie 13¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Zakopower kolęduje w Bukowinie 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Świąteczna Rewia Gwiazd 19²⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ratownicy – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁵ Miś – komedia 0¹⁰ Kolędy z Mazowszem 0³⁰ M jak miłość – serial 1²⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 27 GRUDNIA

7³⁵ Zamojski Festiwal Filmowy 8⁴⁰ Felieton 8⁵⁰ Z naturą na co dzień – dok. 9²⁰ Załoga Eko 9⁵⁰ Ziarno 10²⁰ Droga – serial 11³⁰ Pamiętaj o mnie 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami 12⁵⁵ Czekamy na Światowe Dni Młodzieży 13⁰⁰

Msza Św. – kościół Św. Rodziny Poznań 14²⁵ Witaj mała gwiazdka 15³⁰ Sen o Warszawie – dok. 17²⁵ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Racja stanu 19²⁵ Kolędy jazzowe 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Siła wyższa – serial 21⁴⁰ Zabójcza pewność – teatr 22⁴⁵ Gwiazdo świeć kolędo leć 23³⁵ Pamiętaj o mnie 23⁵⁵ Racja stanu 0²⁵ Kolędy jazzowe 0⁴⁰ Felieton 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK 28 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Dzika Polska – serial 11³⁵ Kazimierz Kowalski zaprasza 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁵ Zabójcza pewność – teatr 15²⁵ Gwiazdo świeć kolędo leć 16²⁵ Naszaarmia.pl 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Czysta nad rozlewiskiem – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Tomasz Lis na żywo 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ 6 milionów sekund – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 29 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Ratownicy – serial 14²⁰ Tomasz Lis na żywo 15¹⁵ Felieton 15²⁵ Z naturą na co dzień – dok. 16⁰⁰ Hala odłotów 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Program rozrywkowy 17⁵⁰ Felieton 17⁵⁰ Nożem i widelcem 18⁰⁵ Alchemia zdrowia i urody 18²⁰ Nie ma jak Polska 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁰ Felieton 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Odebrali mu miłość – dok. 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Żegnaj Rockefeller – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 30 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Czysta nad rozlewiskiem – serial 14²⁵ Odebrali mu miłość – dok. 15³⁰ Jak to działa 16⁰⁰ Budka Suflera największe przeboje 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa łamie przepisy 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia w Komie 22⁰⁵ Polonia 24 22³⁵ Halo Polonia 23⁴⁰ Neon – dok. 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Znak Orła – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 31 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10¹⁰ Koncert 10⁵⁵ Polonia w Komie 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka 15³⁵ Neon – dok. 16³⁵ Do zobaczenia w Krakowie 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Felieton 17⁵⁵ Makłowicz w podróży 18²⁵ Saga rodów 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 21⁰⁰ W karnawalowym rytmie 21⁵⁵ Koncert 23⁵⁰ Sylwester z Dwójką

PIĄTEK 1 STYCZNIA 2016

8³⁵ Spona – komedia 10¹⁵ Dumka na dwa serca 11⁰⁵ Sen o Warszawie – dok. 13⁰⁵ M jak miłość – serial 14⁰⁵ Koncert muzyki z filmów A. Wajdy 15¹⁵ Znachor – dramat 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ KFPP Opole 18⁵⁰ Program rozrywkowy 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Och Karol – komedia 23⁴⁰ Michał Bajor 0⁴⁰ Koncert muzyki z filmów A. Wajdy 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 2 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11²⁰ Polonia 24 11⁵⁰ Halo Polonia 12⁵⁰ Pamiętaj o mnie 13¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Program rozrywkowy 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ratownicy – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁵ Warszawa – film 23⁵⁵ Myśliwiec pl. 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 3 STYCZNIA

8²⁰ Felieton 8³⁰ Z naturą na co dzień – dok. 9⁰⁰ Załoga Eko 9³⁰ Przygody smoka Pola 9⁵⁰ Ziarno 10²⁰ Droga – serial 11²⁵ Pamiętaj o mnie 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami 12⁵⁵ Czekamy na Światowe Dni Młodzieży 13⁰⁰ Msza Święta – Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Ożarowie Mazowieckim 14²⁵ Program rozrywkowy 15²⁵ Okrasa łamie przepisy 15⁵⁰ Alchemia zdrowia i urody 16⁰⁵ Myśliwiec pl. 16²⁵ A la show 16⁵⁵ Dzika Polska – serial 17²⁵ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Program rozrywkowy 19²⁵ Przygody smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Siła wyższa – serial 21⁴⁰ Ich czworo – teatr 23²⁰ Pod Tatrami 23³⁵ Pamiętaj o mnie 23⁵⁵ Program rozrywkowy 0²⁵ Felieton 0³⁵ M jak miłość – serial 1²⁵ Przygody smoka Pola 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Szopka krakowska - Paryż, katedra Notre Dame (fot. P. Fedorowicz)